Nr. 136 (7769) R W P | Warszawa, WTOREK 16 MAJA 1939 r. | ROK XLVI

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA GOTÓWKĄ.

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 12 i pół do 2-ej po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada
ADMINISTRACJA czynna od 8.30 — 17 bez przerwy, w soboty do 15
KASA czynna od 12 do 2-ej.
Cena numeru 10 groszy

ROBOTNIK

CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA 1, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 5.06-70
DYREKCJA — 344-17
ADMINISTRACJA, PRENUMERATA I KOLPORTAŻ 5.13-80
KASA I BUCHALTERIA 220-13
DRUKARNIA — 2.76-43
KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 117
Cena numeru 10 groszy

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, bez odnoszenia zł. 2.20, na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50gr. Oddziały: „NAPRZÓD" Kraków, ul. Św. Tomasza 11-a. „GAZETA ROBOTNICZA" Katowice, ul. Teatralna 12. „ŁODZIANIN" Łódź, Al. Kościuszki 29. „ROBOTNIK PIOTRKOWSKI" Piotrków Tryb. ul. Piłsudskiego 64. „ROBOTNIK RADOMSKI" Radom, ul. Kelles-Krauza 1. „ROBOTNIK POZNAŃSKO - POMORSKI" Poznań, ul. Stroma 24. „ROBOTNIK BIAŁOSTOCKI" Białystok, Rynek Kościuszki 29. „ROBOTNIK WILEŃSKI" Wilno, ul. Dąbrowskiego 12
CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wys. 1 mm. w tekście gr. 70, zwycz. gr.50, miejsca zastrz. gr. 90, lekarskie gr. 35, nekrologi do 60 mm. gr. 30, powyżej 60 mm. gr. 40, drobne za wyraz gr. 20. Poszukiwania pracy gr. 5 za wyraz. Nasza rubryka — bezpłatnie. Komunikaty, tabelarycz. zł. 1. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Na wypadek wojny

Służba pomocnicza kobiet w Anglii

W Anglii rozpoczęła się propaganda na wielką skalę w sprawie przygotowania kobiet do służby pomocniczej w armii. We wszystkich miastach utworzono specjalne biura werbunkowe kierowane przeważnie przez kobiety. Na naszym zdjęciu wywieszanie plakatów propagandowych przed jednym z biur werbunkowych w Londynie.

Nowy apel pokojowy Prezydenta Roosevelta

„Oś" znalazła się w pułapce

Mowa Mussoliniego nie wywołała żadnego wrażenia

„Pokojowa" mowa Mussoliniego w Turynie nie wywołała w Londynie i Paryżu większego wrażenia. Oświadczenie Mussoliniego, że „węzły, istniejące w polityce europejskiej mogą być niewątpliwie rozwiązane bez użycia miecza", są oczywiście pewnego rodzaju zaproszeniem do rokowań z „osią". Paryż jednak nie ma zamiaru skorzystać z zaproszenia. Państwa „osi" znalazły się w pułapce i nie jest rzeczą Paryża i Londynu wyciąganie ich z tej pułapki. Groźba zawarcia sojuszu wojskowego pomiędzy Włochami i „Trzecią" Rzeszą przyjęta została w kołach politycznych Francji i Wielkiej Brytanii chłodno. Koła wojskowe zwracają uwagę, że groźba ta jest dosyć zabawna, gdyż w wyniku sojuszu pp. Hitler i Mussolini nie zdobędą ani jednego żołnierza więcej, niż przed sojuszem. Natomiast cała „oś" została niewątpliwie w wyniku akcji Londynu osaczona. „Trzecia" Rzesza ma zamkniętą drogę zarówno na wschodzie, jak i na południowym wschodzie. Sojusz angielsko-turecki zamyka Niemcom drogę i na Bliski Wschód. Włochy w wyniku ostatnich sojuszów zostały osaczone na Morzu Śródziemnym i oczywiście „Trzecia" Rzesza, wobec olbrzymiej przewagi sił morskich Anglii i Francji, nie wiele im pomoże.

Charakterystyczne, że Mussolini po raz pierwszy poruszył publicznie sprawę bojkotu gospodarczego Włoch, oskarżając wielkie demokracje, że zaczęły już wojnę bezkrwawą z państwami „osi", a mianowicie wojnę ekonomiczną. Świadczy to, że zarządzenia gospodarcze Anglii, Francji i Ameryki dają się „osi" dobrze we znaki.

WOJSKOWA WSPÓŁPRACA NIEMIECKO-WŁOSKA

Wczoraj rano przybyła do Wenecji samolotem grupa oficerów ze szkoły wojennej w Berlinie. Po zwiedzeniu miasta i śniadania, wydanym na ich cześć przez dowódcę miejscowej dywizji włoskiej, delegacja odleciała w godzinach popołudniowych z powrotem do Niemiec.

HITLER NA INSPEKCJI „LINII ZYGFRYDA"

Niemieckie Biuro Informacyjne podaje, że kanclerz Hitler kontynuuje swą podróż inspekcyjną wzdłuż zachodniej granicy Niemiec.

SKANDYNAWIA BĘDZIE USIŁOWAŁA ZACHOWAĆ NEUTRALNOŚĆ W RAZIE WOJNY

Minister spraw zagranicznych Danii, Munch, wygłosił w Odense mowę, w której oświadczył, iż, zdaniem jego, w razie nowej wielkiej wojny Dania i inne państwa północne zdołają utrzymać się na uboczu od konfliktu. Nadzieję swą opiera minister na bezstronnej polityce neutralności Danii i państw północnych, która potwierdzona została na ostatniej konferencji ministrów spraw zagranicznych w Sztokholmie.

DRUGI APEL POKOJOWY ROOSEVELTA

Waszyngtoński korespondent „New York Times" donosi, iż prezydent Roosevelt przygotowuje drugi apel pokojowy, z którym zwróci się w odpowiednim momencie. Według informacyj z kół zbliżonych do amerykańskiego departamentu stanu, prezydent ma wystąpić z propozycją zwołania konferencji, poświęconej zagadnieniom ekonomicznym.

Na wypadek wojny

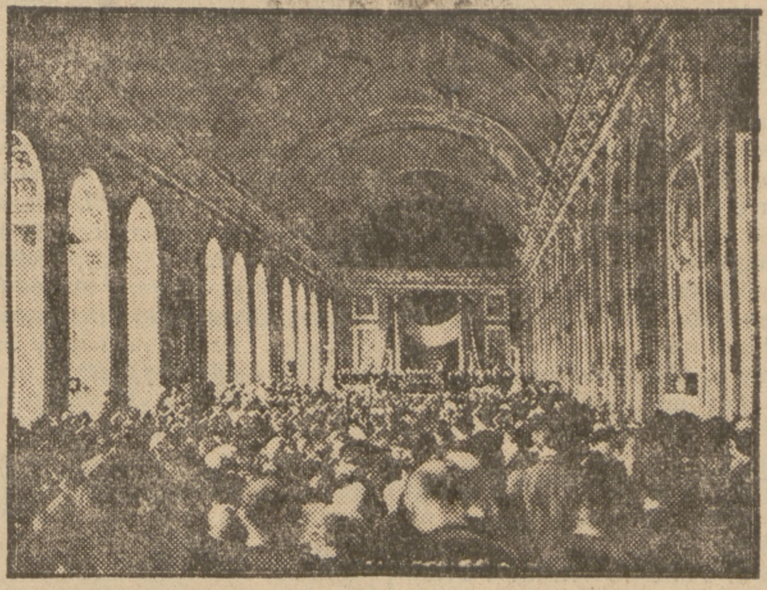
Podziemny schron dla całego miasta

Angielskie miasto Ramsgate przygotowało dla swoich mieszkańców oryginalny schron na wypadek wojny. Oto pod miastem wykopano tunel długości 3.000 mtr. zaopatrzony w światło elektryczne, zapasy żywności i wodę. Do wnętrza tunelu prowadzą 23 wejścia. W tunelu mogą się pomieścić wszyscy mieszkańcy miasta w liczbie 34.000.

W 150-tą rocznicę

wybuchu rewolucji francuskiej

W Wersalu odbyły się wielkie uroczystości w 150-tą rocznicę wybuchu rewolucji francuskiej. Na zdjęciu manifestacja w wielkiej „galerii lustrzanej" Wersalu.

Angielska para królewska

przybędzie do Kanady z dużym opóźnieniem

Agencja Reutera donosi, że parowiec „Empress of Australia", wiozący królewską parę brytyjską, wyszedł już ze strefy mgły i lodowców i obecnie kontynuuje swą podróż normalnie. Do Quebec parowiec przybędzie jednak z dużym opóźnieniem.

Wszędzie widzą sojusze

skierowane przeciw Japonii

Chińskie koła urzędowe zaprzeczają doniesieniom japońskim na temat porozumienia wojskowego chińsko - sowieckiego. Koła te stwierdzają, że stosunki chińsko-sowieckie są nadal przyjazne i że w kilku dziedzinach istnieje współpraca pomiędzy obu krajami. Co się tyczy porozumienia, o jakim mówią Japończycy, to — zdaniem tych kół — istnieje ono jedynie w wyobraźni Japończyków i prasy japońskiej.

Ambasador brytyjski w Tokio otrzymał polecenie dokonania u Rządu japońskiego protestu przeciwko akcji wojsk japońskich na terenie koncesji międzynarodowej w Amoy na wyspie Kulongsu.

Według ostatnich doniesień z Kulangsu policja japońska aresztowała już na obszarze koncesji ponad 100 osób.

Regent Jugosławii

opuścił Włochy

W niedzielę o północy jugosłowiańska para książęca opuściła Florencję. Goście jugosłowiańscy przybyli na dworzec w towarzystwie księcia i księżnej Piemontu. Pomimo późnej godziny, na dworcu zebrały się tłumy publiczności, które zgotowały odjeżdżającym serdeczną owację. Na dworcu oczekiwali już ministrowie Markowicz i Ciano oraz przedstawiciele władz włoskich. Pożegnanie książęcej pary jugosłowiańskiej z księstwem Piemontu było bardzo serdeczne.

Bez pośrednictwa Berlina

Kabel bezpośredni z Anglii do Skandynawii

W najbliższym czasie rozpoczęte zostaną między rządami Anglii i Norwegii rozmowy w sprawie założenia bezpośredniego kabla telefonicznego, łączącego oba państwa. Koszt budowy kabla wyniesie ponad 30 milionów koron norweskich. W związku z tym przybyło do Bergen w Norwegii szereg inżynierów angielskich.

Na wypadek wojny kabel ten umożliwi bezpośrednie porozumiewanie się państw skandynawskich i Rosji z Wielką Brytanią.

Wszechwładza tajnej policji

w „Trzeciej" Rzeszy

W kwietniu r. b. ogłoszono w dzienniku ustaw Rzeszy rozporządzenie wykonawcze szefa Gestapo Himmlera, na mocy którego to rozporządzenia wszelka służba dozorująca ,a więc dozorcy fabryczni, strażnicy bankowi, nadzorcy przy pracy, portierzy ,szwajcarzy w domach mieszkalnych ,dozorcy nocni i tp. zostają poddani pod władzę tajnej policji niemieckiej, czyli t. zw. Gestapo.

Gestapo ma przeprowadzić zbadanie odpowiedzialności tych osób, ma ich zawodowo dokształcić i udzielić im dyrektyw i wskazówek, jak należy nadzór wykonywać.

Nie trzeba być nadto domyślnym, żeby nie zrozumieć, o co chodzi Gestapo. Chodzi o to, by w każdym domu, w każdej fabryce i w każdym zakładzie handlowym mieć swojego zaufanego człowieka, który będzie okiem i uchem Gestapo.

Do takich środków policja ucieka się tylko w wypadkach długotrwałej wojny domowej. Dowodzi to jak „bezpiecznie" czuje się reżym hitlerowski wśród milionów swych poddanych, którzy przeszło 99% głosów oddają na Hitlera.

XIII Kongres Z.Z.K.

SALA OBRAD.

Rzym chce znowu opóźnić

„defiladę zwycięstwa" w Madrycie

Agencja Stefani podaje, że defilada zwycięstwa będzie prawdopodobnie opóźniona o kilka dni. W zasadzie data jej ustalona została na 19 maja.

XIII Kongres Z.Z.K.

MIN. J. ULRYCH WŚRÓD CZŁONKÓW PREZYDIUM Z. Z. K. I CZŁONKÓW CHÓRU Z. Z. K. Z NOWEGO SĄCZA.

Po mowie Mussoliniego

W BERLINIE PEWNE ROZCZAROWANIE.

Przemówienie Mussoliniego przyjęto w Berlinie z zadowoleniem. Wszystkie ustępy mowy, dotyczące Niemiec są tu szczególnie uwypuklane i podkreślane. Z mowy wyciąga się wniosek, że życiowe interesy Włoch są już nierozerwalnie związane z interesami Niemiec. Pewne rozczarowanie zdaje się tu wywoływać fakt, że Mussolinie nie sprecyzował bliżej układu włosko - niemieckiego.

SPOKOJNE GŁOSY PRASY FRANCUSKIEJ.

Paryska prasa popołudniowa, podająca przemówienie Mussoliniego w Turynie, uwypukla w tytułach dwa zasadnicze elementy, a mianowicie — zdanie z przemówienia, iż nie ma w Europie żadnego problemu, który mógłby usprawiedliwić wojnę.

Mussolini domaga się jednocześnie pokoju i sprawiedliwości, lecz nie precyzuje o jaką tu chodzi sprawiedliwość. Jeśli odwołać się do komentarzy na miejscu — pisze „Paris Soir" — to należy zaznaczyć, iż tłum krzyczał: „Tunis, Korsyka, Nicea".

„Le Temps" w artykule wstępnym zaznacza również, że Mussolini oświadczył, iż pomimo naprężonej sytuacji międzynarodowej, nie istnieje nic takiego, coby mogło usprawiedliwić wojny. Gdyby to był — pisze dziennik — wyraz szczerej woli, jak się chce wierzyć, to w każdym razie Rzym i Berlin muszą przyznać, iż organizacja systemu obronnego w Europie wschodniej stanowi tak sam doniosły wkład na rzecz budowy pokoju jakim jest według zapatrywań Mussoliniego i Hitlera sojusz wojenny włosko - niemiecki.

Naogół przemówienie Mussoliniego przyjęły paryskie koła polityczne z całym spokojem. Prasa daleka jest od robienia z wystąpień szefa rządu włoskiego sensacji politycznej. Przemówienie Mussoliniego zamieszczone jest przez dzienniki na dalszych miejscach. Podkreślono, że przemówienie to jest umiarkowane zarówno w formie jak i w treści. Zwrócono specjalną uwagę na zapewnienie udzielone przez Mussoliniego, że Niemcy i Włochy chcą pokoju. Zapewnienie to przyjęto w Paryżu z zadowoleniem do wiadomości.

Bomby terrorystów irlandzkich w Londynie

W różnych punktach Londynu wybuchły w niedzielę cztery bomby

typu balonowego. Wszystkie cztery pozostawione były przez niewykrytych dotychczas sprawców *w przechowalniach kolei podziemnej.*

Dwie bomby na dworcu w Marble Arch wybuchły o godz. 20-ej, niszcząc całe urządzenie przechowalni, lecz na szczęście nie raniąc nikogo. Eksplozja bomby na dworcu Edgare, położonym najbliżej Marble Arch, nastąpiła w 15 minut później, również niszcząc urządzenie przechowalni i czwarty wreszcie zamach w Hammerschmidt miał miejsce około 20.30, przy czym ranny został jeden człowiek.

W związku z nieustającymi zamachami Scotland Yard wydał rozkaz, aby wszystkie przechowalnie w Londynie były strzeżone przez policję i detektywów.

Układ francusko-turecki

będzie zawarty w bieżącym tygodniu

„Petit Parisien" donosi, iż w bieżącym tygodniu oczekiwać należy zakończenia rozmów turecko-francuskich i zawarcia układu turecko - francuskiego, analogicznego do układu, zawartego ostatnio między Turcją a W. Brytanią. Pewna zwłoka w sfinalizowaniu rokowań francusko - tureckich — zaznacza dziennik — spowodowana została tym, iż między Francją a Turcją istniały pewne dodatkowe problemy, a mianowicie problem syryjski, a raczej problem Alexandretty.

Szczegóły żądań min. Ciano

w stosunku do Francji

Na temat stosunków włosko-francuskich korespondent dyplomatyczny „Sunday Times" ujawnia następujące szczegóły:

Niemal na dwa tygodnie przed mową Daladiera minister Ciano przedstawił ambasadorowi francuskiemu w Rzymie istotę żądań włoskich. Korespondent dowiaduje się, że

włoski minister spraw zagranicznych wyraźnie odrzucił wszelkie sugestie, jakoby Włochy posiadały jakiekolwiek roszczenia terytorialne wobec Francji. Żądania włoskie, jak wskazał minister Ciano, są „ograniczone" do: 1) **wolnej strefy w porcie Dżibutti,** 2) **udziału w zarządzie kolei Dżibutti Adis Abeba,** 3) **posiadania dwuch miejsc w zarządzie kanału sueskiego,** 4) **przywrócenia konwencji tuniskiej z r. 1896,** która gwarantowała Włochom w Tunisie szereg handlowych i prawnych przywilejów oraz prawa do zachowania obywatelstwa włoskiego.

Żądania te zostały przesłane bez komentarzy przez ambasadora francuskiego swemu rządowi i jak dotychczas odpowiedź francuska jeszcze nie nastąpiła, lecz od chwili gdy minister Ciano wysunął te żądania, Włochy zgodziły się na podpisanie sojuszu wojskowego z Niemcami, przez co atmosfera przyjaznych negocjacji bynajmniej się nie polepszyła. Nie ma wątpliwości, że **gotowość Francji do wszczęcia rokowań z Włochami spotkałaby się w Londynie z całkowitą aprobatą, jednak Francja musi być jedynym sędzią tego, co może uczynić i żaden nacisk taką czy inną drogą nie będzie wywarty ze strony Anglii.**

Los Palestyny

Jak donoszą z Jerozolimy, według informacyj z dobrego źródła **ogłoszenie „Białej Księgi", zawierającej rozwiązanie zagadnienia palestyńskiego, nastąpić ma w krótkim czasie. Rozwiązanie będzie miało charakter tymczasowy i obowiązywać ma jedynie w okresie przejścia od obecnej struktury Palestyny do ustanowienia niepodległej suwerenności państwa Palestyńskiego. Okres ten trwać będzie 10 lat i dzielić się będzie właściwie na 2 podokresy 5-letnie. Po pierwszych 5 latach nastąpi zbadanie funkcjonowania istniejących instytucyj i opracowanie ostatecznej konstytucji. Równocześnie Rząd brytyjski, uważając się za zwolnionego od zobowiązań, dotyczących utworzenia żydowskiego ogniska narodowego, zwróci się do Ligi Narodów z prośbą o zwolnienie go z mandatu.**

I Włosi nie będą pili kawy

Prasa włoska prowadzi energiczną kampanię za ograniczeniem spożycia kawy, której import z zagranicy powoduje odpływ złota.

Śmietana

tylko na lekarstwo

Przewodniczący związku niemieckich producentów mleka wydał zarządzenie, według którego produkcja śmietany dozwolona jest jedynie na mocy zaświadczenia lekarskiego.

„Węgry o nic nie proszą i nic nie obiecują"

ale za przyjaciół uważają... państwa „osi"

Minister spraw zagranicznych Csaky w mowie wyborczej, wygłoszonej w Soporn, podkreślił niezawisłość polityki węgierskiej, stwierdzając, że *Węgry o nic nikogo nie proszą, ale też nic nikomu nie obiecują.* Węgierskiej niezawisłości nikt nie zagraża. Wskazując na rosnącą szybko potęgę armii węgierskiej minister podkreślił, że nikt w Europie nie powinien mieć wątpliwości, iż każdą próbę naruszenia niezawisłości lub terytorium Węgier odeprą one siłą.

Dalej min. Csaky podkreślił zażyłe stosunki, jakie łączą Węgry z Trzecią Rzeszą, która uważa granicę węgierską za nienaruszalną. Minister Csaky w obszerniejszym wywodzie ocenił zagarnięcie przez Niemcy Czech, jako konieczność dziejową i gospodarczą.

części poświęconej stosunkom z zagranicą, minister Csaky powiedział m. in. co następuje: **„Za naszych przyjaciół uważam przede wszystkim mocarstwa osi, na których wypróbowane poparcie możemy liczyć. Obok nich wyliczam Polskę, której szczerze życzę, by kierując się honorem narodowym i mądrością mogła znaleźć pokój i drogę wspaniałego rozwoju. Min. Csaky wskazał na szczerą wolę stworzenia przyjaznych stosunków z Jugosławią i porozumienia z Rumunią, wyrażając nadzieję, że z czasem i to nastąpi.** (PAT)

XIII Zjazd ZZK.

Chluba i duma klasy robotniczej

W niedzielę, po otwarciu Zjazdu ZZK. w Warszawie i przemówieniu min. Ulrycha nastąpiły powitania.

JESTEŚMY ZAWSZE WIERNI SWOIM IDEAŁOM

W im. Centralnego Komitetu Wykonawczego P.P.S. witał Zjazd

tow. Tomasz Arciszewski,

którego pojawienie się na trybunie zostało przyjęte żywiołową manifestacją.

Tow. Arciszewski stwierdza na wstępie, że **działalność kolejarzy nie zaczyna się od roku 1918.**

Już wtedy, gdy P.P.S. w trzech zaborach walczyła z caratem rosyjskim, który stanowił największą zaporę dla wolności i postępu w Europie — **kolejarze trzech zaborów współpracowali wespół z ruchem socjalistycznym, zmagając się o Niepodległość i Socjalizm.**

Kolejarze walnie przyczynili się do odzyskania wolności kraju, kosztem wielkich ofiar.

Polska nigdy nie była dla nas tylko marzeniem, ale twardą rzeczywistością. **Tysiące ofiar znaczyło drogę do wolności.**

I kiedy wreszcie runęły słupy graniczne odetchnęliśmy z ulgą, wierząc, że nadszedł **nowy okres wolnej Polski i wolnych obywateli.**

W ciągu dwudziestolecia my — PPS. i ZZK. — szliśmy stale razem. Wspólnie odnosiliśmy zwycięstwa i przeżywaliśmy porażki, **zawsze wierni swoim ideałom.**

Ideałom tym pozóstaniemy wierni nadal. Muszą to zrozumieć wszyscy, zwłaszcza w obecnym mamencie, gdy niepodległość jest zagrożona i masy ludowe czeka nowa walka o niezawisłość kraju. Należy zdawać sobie sprawę, że **wojna wymaga oporu całego społeczeństwa. To też musi być uszanowana nasza wola służenia swoim ideałom.**

My już jesteśmy zjednoczeni. — Obecnie trzeba tylko, **aby za losy kraju na równych prawach odpowiadały i masy ludowe.**

KLASA ROBOTNICZA DAŁA DOWÓD NIEZWYKŁEJ SIY MORALNEJ

Po odegraniu przez orkiestrę „Czerwonego Sztandaru" w im. Komisji Centralnej Związków Zawodowych zabrał głos prezes Komisji,

tow. Wilhelm Topinek,

który stwierdził, że **nasza ocena hitleryzmu i nasze wobec niego stanowisko zwyciężyło.** Jest on nie tylko wrogiem Polski, ale i niszczycielem klasy robotniczej i najpiękniejszych ideałów ludzkości.

Ruch klasowy w Polsce przechodził różne koleje. Wszelkimi sposobami usiłowano go złamać i unicestwić. W tych zmaganiach **klasa robotnicza dała dowód niezwykłej siły moralnej.** Po tych właśnie próbach stan klasowych Związków zawodowych podniósł się do niebywałej potęgi blisko 400 tysięcy zorganizowanych członków.

I to jest najlepszą gwarancją na przyszłość: **wielkość siły moralnej i fizycznej zwycięży.** Gdyby chciano chociaż odrobinę uszczknąć ze stanu posiadania Polski wszyscy staniemy do walki. Wierzę, że ani jeden but pruski nie stanie na naszej ziemi, bo przede wszystkim **zastępy klasy robotniczej potrafią odeprzeć każdy zamach na całość Polski.**

NIE ODDAMY KULTURY POLSKIEJ POD BUT HITLEROWSKIEGO NACJONALIZMU

W im. Zarządu Głównego To. Uniwersytetu Robotniczego witał Zjazd

tow. Kazimierz Czapiński.

Tow. Czapiński wyraził przede wszytkim **zadowolenie z coraz to ściślejszej współpracy TUR z ZZK.** W ostatnim czasie mamy do zanotowania nową formę tej współpracy w postaci wydawania wielkich dzieł poświęconych kulturze i socjalizmowi np. praca dr. Feliksa Grossa.

Dalej mówca charakteryzuje oświatową pracę Z.Z.K. — **każdy Dom Kolejarzy stał się nie tylko fortecą walki klasowej, ale i fortecą kultury demokratycznej.**

W obecnym stanie oświaty w Polsce, który jest tak niezadawalniający, rozwój oświaty robotniczej pracuje nie tylko dla dobra ludu, ale i **dla dobra całej Polski.**

Następnie tow. Czapiński stwierdza, że inwazja faszystowska grozi nie tylko Niepodległości i Demokracji, ale również podstawom **kultury ludzkości.** Przykład Niemiec jest najlepszym dowodem, bo wiem kultura Niemiec uległa zupełnemu rozkładowi. To też pamiętajmy, że w razie rozgrywki, stawką będą nie tylko niepodległość, demokracja i socjalizm, ale także kultura Polski i całej Europy.

Pod hegemonię nacjonalizmu hitlerowskiego kultury polskiej nie oddamy!

INNE PRZEMÓWIENIA POWITALNE

W dalszym ciągu przemówienia powitalne wygłosili tow. tow. **Chrystowski** — w im. Związku Spółdzielni, Kazimierz **Domosławski** — w im. Związku Robotniczych Stowarzyszeń Sportowych i **Żerkowski** — w im. Krajowej Spółdzielni Kolejarzy.

PREZYDIUM

Prezydium Zjazd powołał w składzie następującym: tow. tow. **Gorajski** Michał (okr. Radomski), **Kwiatkowski** Wojciech (okr. Warszawski), **Latanowicz** Walenty (okr. Poznański), **Mastek** Mieczysław (okr. Krakowski), **Poniatowski** Eugeniusz (okr. Wileński), **Walichiewicz** Michał (okr. Lwowski).

Przewodniczy tow. Mieczysław Mastek.

SPRAWOZDANIA

Po przyjęciu porządku dziennego Zjazd wybrał komisje: organizacyjną, pracy i płacy, oświatową i finansową oraz wysłuchał sprawozdania

tow. Stanisława Grylowskiego,

sekretarza generalnego Związku. Sprawozdanie obejmowało ogólną treść wspaniałej księgi pamiątkowej, wydanej na dwudziestolecie Z.Z.K., którą obszernie omówiliśmy w niedzielnym numerze naszego pisma oraz sprawozdania

tow. Ierzego Supińskiego

złożonego w im. Komisji Rewizyjnej Zarządu Głównego z wnioskiem o udzielenie absolutorium ustępującym władzom.

DYSKUSJA

W dyskusji zabierali głos tow. tow. **Antoszewski** (Warszawa), **Bator** (Kraków), **Lichtarski** (Lwów), **Mirek** (Łuniniec), **Rudzki** (Cieszyn Zaolziański), **Sokołowski** (Przeworsk), **Stążowski** (Wilno), **Wasilewski** (Białystok), podnosząc liczne zawodowe bolączki rzesz kolejarzy, poczym około godz. 17-ej tow. Mastek przerwał obrady, zawiadamiając, iż

dalsze obrady plenum odbędą się w poniedziałek

od godz. 8-ej rano. W niedzielę wieczorem rozpoczęły się prace komisji.

218 UCZESTNIKÓW Z GŁOSEM DECYDUJĄCYM

Na Zjazd przybyło i bierze w nim udział 218 delegatów i członków Zarządu Głównego, reprezentujących 122 Koła Związku, nie licząc gości.

KONCERT ORKIESTRY I CHÓRU Z.Z.K. Z NOWEGO SĄCZA

Zaraz po odroczeniu plenum odbył się dla delegatów oraz członków Z.Z.K. z Warszawy dwugodzinny koncert orkiestry (pod dyr. I. Wohlfstala) i chóru (pod kier. M. Rzymka) Z.Z.K. z Nowego Sącza. Wykonano m. in. utwory Chopina, Moniuszki, Lachmana, Nowowiejskiego, Żeleńskiego. Jak powszechnie wiadomo orkiestra i chór Z.Z.K. z Nowego Sącza są po prostu bezkonkurencyjne. W niedzielę wzbudziły one niebywały entuzjazm słuchaczy oraz dumę z kulturalnego dorobku Z.Z.K. Oklaskom i bisom nie było końca. Na zakończenie

tow. Zygmunt Piotrowski,

w krótkim przemówieniu do opuszczających salę tłumów podniósł twórcze wartości kulturalnego wysiłku klasy pracującej.

(S. N.)

Zarządzenia obronne Finlandii

Z Helsinek donoszą, że Prezydent Republiki Finlandzkiej wystąpił do Sejmu z wnioskiem o uchwalenie projektu ustawy o wzmocnienie zarządzeń obronnych.

Niemcy ogołacają „protektorat"

z robotników i urządzeń fabrycznych

W związku z wywożeniem robotników czeskich do Niemiec **(dotychczas wywieziono 20.000 robotników, do końca zaś lipca przewidziany jest zaciąg dalszych 30.000)** w licznych przedsiębiorstwach przemysłowych w Czechach i na Morawach wykazy ubezpieczalni społecznych stwierdzają poważny brak wykwalifikowanych robotników. Wedle opinii kół przemysłowych czeskich, okoliczność ta oraz fakt, że **Niemcy wywożą do Rzeszy kosztowne maszyny i urządzenia warsztatów wielkich zakładów przemysłowych czeskich — pociąga odprzemysłowienie kraju, a w następstwie prowadzić będzie do zupełnej ruiny gospodarczej.**

Autodafé w Kłajpedzie

Do biblioteki miejskiej w Kłajpedzie zgłosiła się delegacja złożona z członków Gestapo i sztafetowców S. S. oraz dokonała przeglądu książek. Wybrano około tysiąca książek, w tej liczbie wiele cennych wydawnictw i t. zw. białych kruków, które spalono na stosie.

Wandale!

Niemcy chcą ujarzmić gospodarczo Litwę

W tym samym czasie, kiedy w Warszawie gościł gen. Rasztikis, wróciła z Berlina litewska delegacja, która prowadziła rokowania o uregulowanie stosunków gospodarczych z Rzeszą.

Jak donoszą, rokowania te nie dały Litwie najmniejszych widoków zachowania samodzielności gospodarczej:

Niemcy żądają: 45% eksportu litewskiego ma iść do Niemiec. Wszystek handel morski ma iść przez Kłajpedę i Litwie nie wolno budować nowego portu. Litwie również nie wolno rozwijać własnego przemysłu, lecz całe zapotrzebowanie w dziedzinie przemysłu ma być pokryte przez Niemcy.

Takie są skutki zagarnięcia Kłajpedy!

Obchód ku czci Joanny d'Arc

Doroczne uroczystości ku czci świętej Joanny d'Arc, jakie miały miejsce w niedzielę w Paryżu i na terenie całej Francji przybrały w roku bieżącym specjalnie uroczysty charakter ze względu na atmosferę pogotowia obronnego, w jakim żyje Francja (PAT).

Turyńska mowa Mussoliniego

Minęły już czasy, kiedy mowy dyktatorów „osi“ uchodziły w krajach demokratycznych za „wydarzenia chwili“. Zdaje sobie widocznie z tego sprawę Mussolini. Jego ostatnia mowa turyńska nie ma już dawniejszych pyszałkowatych i wyzywających tonów.

Ale nie oznacza to bynajmniej, że w treści swej mowa ta odbiega od dawnych, od szablonowych mów „osiowych“.

W mowie turyńskiej zasługują na uwagę dwa punkty. Pierwszy: że nie ma obecnie w Europie zagadnień tak rozległych i ostrych, któreby usprawiedliwiały wojnę. Jest to *typowy podstępny chwyt „osiowy“*. Każdą upatrzoną przez siebie zdobycz przedstawia się jako drobiazg, który nie zasługuje na starcie wojenne, a gdy strona przeciwna usiłuje oprzeć się żądaniu „osi“, to piętnuje się tę stronę jako burzycieli pokoju, jako podżegaczy wojennych. W ten sposób „oś“ stara się zgóry zabezpieczyć sobie pozycję „pokojową“, pozycję niewiniątka, któremu się odmawia najdrobniejszej rzeczy.

By pokazać ten swój „pokojowy“ apetyt w „sympatyczniejszym“ świetle, Mussolini połechtał żyłkę imperialistyczną mocarstw zachodnich, przypominając im, że „oś“ jeszcze dotąd nie zagarnęła ziemi do nich należącej. Innymi słowy: jeszcze znajdzie się dość łupu kosztem państw trzecich. Mamy tu wyraźną *zachętę do nowego Monachium*.

Drugi punkt — to atak na system gwarancji, tworzony obecnie przez państwa pokojowe, zagrożone przez „oś“, a zarazem na ofensywę gospodarczą mocarstw zachodnich i Stanów Zjednoczonych przeciw „osi“ i Japonii.

Mussolini traktuje ten system jako nowy system „rewolwerowy“, jak nazywa traktat wersalski. Wszelkie próby obrony przed zaborczością „osi“ są w języku Hitlera „okrążaniem“, a według Mussoliniego — dowodem wojowniczości i napastliwości.

Świadczy to, że ten system *dobrze spełnia swe zadania* i że należy go rozwinąć jaknajszerzej. Ale świadczy też, że „oś“ nadal pragnie iść po dotychczasowej drodze i że tylko gruntowna świadomość beznadziejności jej dotychczasowej polityki, w połączeniu z obawą o jej skutki — może jeszcze powstrzymać ryzykanctwo „osi“.

J. M. B.

Trzy niejasne punkty
mowy Mussoliniego

Mowa Mussoliniego, wygłoszona w Turynie, wywrze w całym świecie jak najlepsze wrażenie. Tyle w niej ‹w›oli pokoju, chęci pojednania, umiłowania zgody, że gdyby pp. dyktatorzy tak pokojowo postępowali, jak potrafią pokojowo mówić, to ten padół aneksji i agresji byłby najpiękniejszym ze światów.

Mowa turyńska była wspaniała, że jednak na tym świecie nie ma nic doskonałego, więc i w dyktatorskiej mowie są trzy niejasne punkty.

1) WERSAL. Wolno Niemcom narzekać na „dyktat wersalski“. Byli stroną przegraną, więc jako strona, która wojnę wywołała i przegrała ją, nie mogli spodziewać się laurki z podziękowaniem. Z dokumentów zaś ujawnionych po wojnie dowiedziano się, jakie były plany Niemiec na wypadek, gdyby t. zw. państwa centralne zwyciężyły. Wobec planów niemieckich był t. zw. „dyktat wersalski“ niewinną zabawką dziecięcą.

Ale czemu narzeka na Wersal p. Mussolini? Włochy w Wersalu siedziały wśród zwycięzców, a nie wśród zwyciężonych. Jeśli „dyktat“ jest niesprawiedliwy, to Włochy przyłożyły do tego rękę. Wśród podpisów zwycięzców jest podpis włoski. Włochy otrzymały duży szmat ziemi austriackiej. Gdyby nie zabrały tych ziem, to zostałyby przy Austrii, a po anschlusie przeszłyby wraz z całą Austrią do Niemiec. Rzecz nie jest jeszcze przepadła. Włochy mogą tę krzywdę niemiecką jeszcze dziś naprawić, zwracając Niemcom, jako sukcesorom po nieboszczce Austrii, wszystko to, co im się z monarchii habsburskiej dostało.

Jeżeli Mussoliniemu chodzi o inne „krzywdy“, jakie spotkały Niemcy w 1919 roku w Wersalu, to być może, że koleje wojny inaczej by się potoczyły, gdyby... Włochy dochowały wierności swoim sojusznikom, t. j. Niemcom i Austrii, i nie przeszły na stronę koalicji. Ale ta sprawa to już wewnętrzna sprawa państw „osi“, do której nikt obcy nie powinien się wtrącać.

2) ANI METRA KWADRATOWEGO. Pan Mussolini powiada, że ani Japonia, ani Rzesza, ani też Włochy nie wyłączyły ani jednego metra kwadratowego terytorium i ani jednego mieszkańca z pod suwerenności WIELKICH demokracji.

Istotnie tak było. Prawdopodobnie nie dlatego, by nie chciały tego uczynić, lecz dlatego, że się bały, bo to były „wielkie“ demokracje i ryzyko było wielkie, a dziś jest znacznie większe jeszcze. Atoli względem „małych“ demokracyj i małych lub słabszych państw wymienione trzy państwa (Japonia, Niemcy i Włochy) nie okazały tej wspaniałomyślności. Świadczą o tym Abisynia, Austria, Chiny, Czechosłowacja, Albania, Kłajpeda.

I tu mimowoli p. Mussolini wyjawił całą moralność faszystowską: na słabszego, bezbronnego wolno napaść, ograbić go i nikt nie ma prawa protestować przeciw rozbojowi w biały dzień na drodze publicznej. W świecie — według p. Mussoliniego — nie ma obowiązywać prawo międzynarodowe, lecz prawo dżungli.

3) OBCY WE WŁOSZECH. Mówił też p. Mussolini o jakichś obcych we Włoszech, mianowicie, że „obcym najeźdźcom nigdy nie powodziło się zbyt długo we Włoszech“ oraz że „jest rzeczą mało higieniczną próbować spacerów po ziemiach włoskich w charakterze najeźdźcy“.

Od zakończenia wojny światowej jako żywo nikt nie słyszał, by ktoś zamierzał najechać Włochy. Ostatnio nawet turyści starannie omijają Włochy. Jedynymi obcymi, którzy ostatnio uczynili najazd na Włochy, są Niemcy. Pełno ich wszędzie. Tak zapewniają wszyscy przyjeżdżający z Włoch. Ludność włoska złym okiem patrzy na tych intruzów i tak zrozumiała słowa swego duce, bowiem przy tych słowach zerwał się huragan oklasków.

Jeżeli tak jest, to jest to znowu wewnętrzna sprawa „osi“, do której nikt obcy nie powinien się wtrącać.

To są trzy znamienne punkty w niedzielnej mowie włoskiego Führera.

b.

Neopogańskie pląsy w Polsce
„Rżniemy czarne byki“

Pp. „nacjonaliści“ z „Zadrugi“ wciąż zmieniają swoją ideologię. Stopniowo...

Zaczęło się od krytyki katolicyzmu, jako że katolicyzm prowadzi do kwietyzmu, do „recydywy saskiej“, do negacji życia. Zajęliśmy odrazu stanowisko krytyczne wobec tych twierdzeń: przecie, powiedzieliśmy, we Francji i Belgii katolicyzm nie wytworzył „kwietyzmu“. Poza tym: albo-albo; albo katolicyzm prowadzi do negacji życia, ALBO do epoki saskiej, bo epoka saska negacją życia nie była.

Przyznaliśmy „zadrużanom“ część racji: wskazaliśmy, że wychowanie **klerykalne** istotnie często prowadzi do kwietyzmu i pokory, a więc przeszkadza rozpędowi pracy i walki o lepszą przyszłość.

„Zadruga“ poszła dalej. Zaczęła szydzić z CHRZEŚCIJAŃSTWA. Zaczęła wykpiwać Papieża Piusa XI-go za walkę z ANTYSEMITYZMEM. Widać było, że „zadrużanom“ nie dają spać cuchnące „laury“ Rosenberga. Tak — napisaliśmy wówczas — **WPŁYWY HITLERYZMU są niewątpliwe.**

Ale „zadrużanie“ poszli jeszcze dalej (prasa donosiła, że w „Zadrudze“ nastąpił rozłam). W swym „dynamizmie“ „nacjonalistycznym“ — widocznie dla spotęgowania sił Polski — przeszli do NEOPOGAŃSTWA w starosłowiańskim duchu. Wzór ten sam, hitlerowski — przecie część hitlerowców przywraca bogi starogermańskie; a prof. Bergmann np. „uzupełnia“ te bogi „Chrystusem“ w nowej, imperialistycznej interpretacji.

I teraz „zadrużanie“ MODLĄ SIĘ DO PERUNA. Wołają: **precz z Chrystusem! górą Perun!** Czy naprawdę, szczerze się modlą — czy też Perun ma być tylko **symbolem** słowiańskiego obozu — nie wiemy. Ale p. Pazur śpiewa taką „Pieśń Wojny“:

> Perunie! Perunie Bożycze!
> Przed Twe stajemy oblicze,
> w bojowy odziani strój,
> Lecz więcej, niż nasze zbroje,
> klęsk szerzą oczy Twoje
> W śmiertelny gdy idziem bój.
> Perunie! przyjmij ofiary!
> **My rżniemy byki czarne.**

„Rżniemy byki“?... Szkoda byków, do Peruna! Cała ta „Zadruga“ staje się jednym ideologicznym „bykiem“.

W ten sposób to, co w początkach dziejów „Zadrugi“ było jednak **próbą krytyki katolicyzmu,** stało się po prostu **farsą!** Niebezpiecznie brać Rosenberga za przewodnika!

Ale jest także „proza“. P, „Gniewomir“ (maskarada!) pisze o Mickiewiczu. Wykazuje, że MICKIEWICZ BYŁ SEMITĄ w całej swej twórczości i dlatego dla Słowian się nie nadaje:

> Niechże twórczość mesjonisty (przez o) Mickiewicza krzepi nadal serca żydowskie. Serca polskie, słowiańskie, **wzdrygają się** przed tym wszystkim, co zalatuje duchem Habakuków.

„Wzdrygają się“ także przed twórczością **Skargi,** bo ten był nie lepszy. Skarga — to negacja życia i koniec Polski, — pisze p. Ziemicki:

> Jeżeli jednak stanie w Polsce pomnik Skargi, będzie to znakiem, że bakcyl małości, wegetacji, pokornego zginania karku przed „dopustami bożymi“, posiany przede wszystkim przez Skargę i jego zakon, znowu się rozrasta, jak w epoce saskiej i **wiedzie kraj ku temu samemu finałowi.**

A o „patologii chrześcijaństwa“ pisze E. D. i dowodzi, że naród polski zatruwa się chrześcijaństwem, bo „zażywa truciznę w codziennym pożywieniu duchowym“.

Taką jest dziś neopogańska „Zadruga“. Wydaje się nam, że pp. autorzy istotnie **„zażyli truciznę“** rosenbergowską, czytając „Mit XX stulecia“. Naturalnie, uważamy, że twórczość Skargi i nawet Mickiewicza analizować i krytykować **należy,** ale nie przy pomocy kryteriów tak uproszczonych i demagogicznych.

A stąd DWA WNIOSKI. **Po** pierwsze — nacjonalizm i pogoń za pseudo-dynamizmem do dobrego nie prowadzą. **Po drugie,** — że rosenbergowska strawa jest strawą niebezpieczną!

Tak wykańcza się „Zadruga“. Heil!... przepraszamy, — niech żyje **Żywia,** słowiańska bogini, o której p. Pazur śpiewa:

> Żywio! Straszliwa i jasna
> Ty miotasz przyszłości siew,
> Ty dawasz rodzenia moc,
> Ty karmisz korzenie drzew!

„Przyszłości siewu“ z tych bzdur nie będzie.

K. CZ.

Obligacje
P. O. P.

W hucie *„Raków“* (Częstochowa) wszyscy robotnicy ofiarowali na *Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej* część swoich zarobków według skali, ustalonej przez Komisję Centralną związków zawodowych w Polsce. Dyrekcja huty zwróciła się teraz do robotników z apelem, by obligacje P. O. P. przekazali na F. O. N. bądź na F. O. M.

Robotnicy *wyrazili zgodę.* Ale żądali jednocześnie:

1) by zakomunikowano robotnikom, *ile subskrybowała na P. O. P.* sama huta;

2) by huta i *swoje obligacje przekazała tak samo na cele obrony Państwa.*

Obydwa te żądania są bezspornie słuszne.

Liczymy na odpowiedź publiczną.

***

Teraz — uwaga nawiasowa.

Obligacje P. O. P. można będzie przekazywać na Fundusz Obrony Narodowej, na Fundusz Obrony Morskiej i na *Fundusz Lotniczy.* Oczywiście, nie może być mowy o „konkurencji“ pomiędzy tymi trzeba funduszami specjalnymi. Czy nie byłoby jednak najlogiczniej, by obligacje *Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej* przekazywano z reguły właśnie na *Fundusz Lotniczy?* Bo nic innego, tylko *dozbrojenie lotnicze* było myślą przewodnią P.O.P. Niechże pieniądze, przeznaczone na pewien cel określony, idą i bezpośrednio i pośrednio *na ten cel określony.*

S. K.

Anglia wyrzeka się siedziby żydowskiej
w Palestynie

Gabinet angielski postanowił zatwierdzić projekt rozwiązania sprawy palestyńskiej po myśli żądań arabskich. Projekt ten przewiduje, że w przeciągu najbliższych 5 lat imigracja Żydów będzie ograniczona do 75 tysięcy, licząc już uchodźców z innych krajów. Po tym terminie imigracja będzie zależała od władz arabskich, które pod kontrolą angielską będą rządziły Palestyną. Żydzi byliby stale w mniejszości, która nie mogłaby przekroczyć ⅓ ludności.

Dr. Weizmann, przewódca sjonistów, przybył samolotem do Londynu, by w ostatniej chwili powstrzymać ukazanie się „białej księgi“ z projektem rządowym, ale sprawa była już przesądzona. Sjoniści mają nie uznać decyzji Anglii, jako bezprawnej i nadal wedle możności uprawiać emigrację do Palestyny, nie zważając na ustanowiony kontyngens.

Rząd angielski proponuje sjonistom Brytyjską Guianę, jako miejsce osiedlenia. Ale właśnie w tych dniach ukazał się raport komisji angielsko - amerykańskiej w sprawie możliwości osiedleńczych w tej kolonii. Raport stwierdza, że obszar ofiarowany przez Anglię nie jest właściwym miejscem dla ludności europejskiej, że na południu Guiany byłyby możliwości dla szerszej kolonizacji, że to wymaga jednak wielu prób eksperymentów, godnych zachodu, ale kosztownych i obliczonych na dłuższą metę.

Komisja proponuje tytułem eksperymentu osiedlić w określonych punktach w ciągu dwóch lat 3 do 5 tysięcy starannie dobranych mężczyzn i kobiet. Koszta tego osiedlenia wyniosłyby pokaźną sumę 600 tysięcy funtów sterl.

Pokwitowania
NA GŁODNE DZIECI HISZPANII

Tytułem dobrowolnych ofiar od członków ZZK zebranych na akademii w 20-to lecie ZZK zł. 35.39

Niedzielne wybory samorządowe
Zwycięstwo P.P.S. w Skierniewicach

Wynik wyborów samorządowych w Skierniewicach, które odbyły się w ubiegłą niedzielę, jest następujący:

P. P. S. — 15 mandatów.
O. Z. N. — 3 mandaty.
Str. Nar. — 3 mandaty
Żydzi (lista mieszczańska —3 mandaty.

Dane powyższe nie są ostateczne. Zwycięstwo P. P. S. wywołało wielkie wrażenie w mieście.

Sukces w Mińsku Mazowieckim

Przy poprzednich wyborach P. P. S. nie wysuwała swojej listy. Na tym tle wynik niedzielnych wyborów ocenić trzeba jako bardzo pomyślny. Na PPS. **głosowało 1.200 osób,** zaś na blok, obejmujący O. Z. N., Stronnictwo Narodowe, właścicieli nieruchomości i t. d. — 2.200. Rozdział mandatów jest następujący:

P. P. S. i klasowe Związki Zawodowe — 7 mandatów.
„Blok“ — 13 mandatów.
Bund — 1 mandat.
Żydzi (mieszcz.) — 3 mandaty.

Wyniki w Białymstoku

Według dotychczasowych danych nieoficjalnych wynikiem wyborów w Białymstoku jest następujący rozdział mandatów:

P. P. S. i kl. Zw. Zawodowe— 5 mandatów.
Bund — 11 mandatów.
O. Z. N. — 22 mandaty.
Str. Narodowe — 5 mandatów.
Żydowski blok demokratyczny — 3 mandaty.
Ogólny blok żydowski — 2 mandaty.

W Grodnie

Wybory w Grodnie przyniosły znaczny sukces liście PPS, zaś — na terenie żydowskim — liście Bundu. W poprzednich wyborach listy PPS i Bundu były unieważnione. Klęskę poniósł Obóz „sanacyjny“, który poprzednio zdobył 25 mandatów, oraz blok żydowski (poprzednio — 10). Blok chadecko - endecki nie zmienił swego stanu posiadania.

Rozdział mandatów jest następujący:

PPS — 13 MANDATÓW.
Bund — 9 mandatów.
OZN — 11 mandatów.
Blok chrześc. - narodowy — 5 mandatów.
Blok żydowski—2 mandaty.

Wyklęty Godesberg

W Niemczech bardzo dużą popularnością cieszyła się pocztówka z widokiem hotelu w Godesbergu, w którym we wrześniu 1938 r. nastąpiło spotkanie Hitlera z Chamberlainem.

Ostatnio min. propagandy, Goebbels nakazał wycofać tę pocztówkę ze sprzedaży, bo po co przypominać niemieckim poddanym p. Hitlera — jakie ofiary ponieśli na rzecz pokoju ci, których kanclerz stale nazywa podszczuwaczami wojennymi.

Groźna katastrofa górnicza
w Katowicach

Wstrząs odczuty w Katowicach w sobotę po południu był tak silny, że w niektórych domach popękały ściany, ze ścian spadały różne przedmioty i przesuwały się meble. Wstrząs był gwałtowniejszy niż zdarzające się w okręgu górniczym „tąpnięcia“ i wywołał i wywołał panikę.

Jak się okazało wstrząs był związany z **groźną katastrofą górniczą** w kop. „Wujek“.

Na skutek pęknięcia warstwy piaskowca zerwał się strop, grzebiąc pod zwałami węgla 14-tu górników. Natychmiast rozpoczęta akcja ratunkowa doprowadziła po 4 godzinach do odkopania 12 górników. Znaleziono też zwłoki górnika **Alojzego Mrowca** z Załęskiej Hałdy.

Stwierdzono rany ciężkie **u 3-ch** górników, mianowicie u Konrada Warnuszka, Jana Wójcika i **Fr.** Szewczyka. Lżej rannych jest szereg górników. Wszystkich przewieziono do szpitala **Spółki Brackiej** w Katowicach, gdzie **okazało** się, że Jan Duka, jeden z pośród górników uznanych za lżej rannych, odniósł ciężkie uszkodzenia.

Ponadto wydobyto zwłoki ostatniego górnika, Jana Loski, **który** zginął na miejscu.

Liczba ciężko rannych **wynosi,** jak z powyższego wynika, 4 osoby, lżej rannych jest 8.

Satelici faszyzmu

Faszyzm ma u nas bardzo licznych wiernych satelitów, którzy nie wiedziliby poprostu co z sobą zrobić, gdyby nie mieli tego wyznania wiary. I ci zwolennicy faszymu, którzy trzymają się go jak małe dziecko mamusinego fartuszka, przypominają zawsze przysłowie, że poturczeniec jest gorszy od Turka. Ileż to się u nas nakłamie na temat doskonałości monopartii włoskiej czy niemieckiej. Jakie to mocne, jakie dobre. jakie ładne! Gdy się czasem ktoś odezwie, że jednak w krajach monopartyjnych wolność została zlikwidowana, że wszystko nastawione jest na zdobywczą wojnę, że twórczość literacka jest ograniczona, a nawet krytyka literacka całkowicie zakazana, bo faszyzm boi się nawet tej postaci krytyki, jaka polemizuje z literackimi obrazami życia, wtedy zaraz znajdzie się u nas jaki żarliwy obrońca faszyzmu i zacznie dowodzić, że całkiem przeciwnie tylko w faszyzmie kwitnie prawdziwa sztuka, rozwija się istotna krytyka, odzywa się prawdziwy humanizm. Oczywiście, są to zmyślenia, które jednak trudno nieraz zdemaskować, gdy się nie ma pod ręką odpowiedniego materiału. Rzecz to gustu a z gustem czyim dyskusja bywa zawsze trudna i daremna.

Ostatnio ukazała się kilka dobrych tłumaczeń z języka włoskiego. Dobrych tłumaczeń, ale nie b. świetnych utworów. Przetłumaczono parę rzeczy Panziniego i Bontempellego, członków Akademii Włoskiej, Majochni'ego i... d'Annunzia. Panzini, świetny stylista „pozbawiony jest możliwości rozwinięcia skrzydeł swego niewątpliwego talentu w temacie prawdy życiowej i dlatego marnieje w refleksjach i w tematach ogromnie oddalonych od dzisiejszego życia. Jego opis wycieczki z Mediolanu nad morze i to rowerem, mógłby być barćzo interesujący, gdyby nie to właśnie, że nie może on mówić wszystkiego co widzi, słyszy, czuje. Gubi się więc w reminiscencjach i refleksjach „gawędzi i staje się nudny, niewspółczesny jakiś, daleki od tego wszystkiego, co jego koledzy emigranccy poruszają w swych dziełach z tak wielkim powodzeniem.

Świetniejszy od Panziniego Bontempelli wynajduje sobie tematy niewinne, jakie nie mogą drażnić cenzury faszystowskiej i operuje albo paradoksami albo opowiada o ładnych kobietach, które nie wiedzą co zrobić z życiem. Panuje w jego dziełach atmosfera takiego ponurego konwencjonalizmu, że gdyby trzeba było dowodu, iż faszyzm zabija i ogranicza twórczość artystyczną, tutaj mielibyśmy dowód wprost klasyczny. Zakres twórczości dozwolonej jest w faszyzmie zawsze mały i nikły. Prawdziwa sztuka zawsze opowiada o człowieku, jego dążeniach, pragnieniach, walkach, zwycięstwach i porażkach. W starożytnych tragediach człowiek zmagał się z przeznaczeniem, w dramatach Ibsena walczyła jednostka ludzka ze stadem i wszelkimi postaciami stadowości, domagając się prawa dla każdej swobodnej i wolnej postaci życia. To jest w faszyzmach zakazane. Artyście wolno chwalić dyktatora i sławić mądrość jego rządów, ale nie wolno ani słowem wspomnieć o ludziach głodnych, bezrobotnych, nieszczęśliwych, zmuszonych do milczenia. To jest stanowczo gorsze od caryzmu, bo nawet tacy Dostojewscy czy Tołstojowie, że poprzestaniemy na tych dwóch pisarzach, mogli byli powiedzieć Rosji i światu niesłychanie wiele ciekawego o walczącym człowieku.

Jak gdyby dla zademonstrowania różnicy istniejącej między akademikami faszyzmu a pisarzami z czasów „zgniłego demoliberalizmu“ obok Panziniego i Bontempellego wydano u nas powieść d'Annunzia „Giovanni Episcopo“. Bucha z niej rzeczywistość życia, siła i prawda. Rzecz ta została napisana przed laty kilkudziesięciu, czyli że powinna trącić myszką i być już nudną dla nas, niepoczytna. Nic podobnego! To życie, które jest wiecznie młode i prawdziwe, pociąga zawsze i pociągać będzie dopóki serce ludzkie będzie mu wierne i oddane. Kto czytał Panziniego i Bontempellego, a potem sięgnął po tego d'Annunzia, ten przekonał się dowodnie jakie olbrzymie różnice istnieją jednak między dziełami sztuki wolnej a dziełami nakazanymi i ograniczonymi w wolności. Ani Bontempelli ani Panzini nie dorównywają nawet z daleka sile tej książki d'Annunzia. To nic, że d'Annunzio na stare swoje lata poszedł za faszyzmem. To jego dzieło, które zrodziło się w atmosferze wolności ducha, świadczy o wartości wolności w ogóle. Kto się chce przekonać o prawdziwości tego wywodu, niech sam sięgnie po wspomniane dzieła autorów współczesnych Włoch i niech potem przeczyta d'Annunzia. Różnica jest tak potężna i jawna ,że nie potrzeba żadnych uzdolnień krytycznych i żadnej rutyny literackiej, aby ją dostrzec.

A teraz najlepsze. W jednym z tomików tłumaczeń Bontempellego znalazła się konwencjonalna nowelka o wolności. Jakaś allegoria ,przypowieść, czy coś w tym guście. Nic wyraźnego, ale takie właśnie opowiadanie, w jakie każdy może włożyć co mu się żywnie podoba. I nad tym roztkliwia się krytyk „Prosto z mostu“. Że taka przecie wolność, że taki humanizm, że tyle swobody, a tu jacyś źli ludzie kłamią, że biedny faszyzm nie pozwala, że ogranicza, że nie dopuszcza. Autor tego wywodu aż ze skóry wyłazi, aby wymusić na czytelniku wyznanie, że faszyzm jest dobry, że Bontempellemu pozwolił wypisać się całkowicie, wypowiedzieć bez ograniczeń, sławić wolność, humanizm itd. Czytelnik tych prostozmostowych zachwytów mógł tylko pokręcić głową nad dziwnym faktem że takie rzeczy wystarczają pewnym ludziom do wywołania w nich zachwytów dla faszyzmu, do oczarowania ich „wolnością“ faszystowską i humanizmem. Gdy ktoś nie potrzebuje wolności dla swej twórczości to i na wyspach Liparyjskich może widzieć okazję do miłego wypoczynku, a w obozie koncentracyjnym ideał organizacji narodowej i społecznej. Z tym polemizować nie sposób. To jest rzecz gustu, a często rzecz świadomego omijania niemiłej prawdy. Ale nie omija prawdy życie.

Jakoś w kilka czy w kilkanaście dni od chwili, gdy w „Prosto z mostu“ ukazały się zachwyty nad humanizmem i swobodą faszystowską kwietniowy numer miesięcznika francuskiego „Nouvelle Revue Française“ przyniósł króciutką notatkę tej treści: „Massimo Bontempelli z Akademii Włoskiej, który sławiąc w Pescarze d'Annunzia, mówił o wolności, dostał pięć lat **confino**“. Pismo francuskie nie podało, czy wysłano go na wyspy Liparyjskie, czy do obozu koncentracyjnego, ale stwierdza prosty fakt: pięć lat **confino,** czyli odosobnienia za to, że mówił o wolności sławiąc d'Annunzia. Rzecz jest prosta :o d'Annunziu nie można mówić inaczej jak w związku z wolnością, czyli w związku z tą atmosferą, w jakiej powstawały jego dzieła. Ale tego we Włoszech faszystowskich czynić nie wolno.

Ów krytyk prostozmostowy, który zachwycał się tak bardzo wolnością faszystowską i sławił humanizm i wolność Bontempellego, czynił to może w dobrej wierze, zasugestionowany własnymi pojęciami wolności i twórczości literackiej. Do jego więc wiadomości podajemy, że tej wolności, jaką on sławił i tego humanizmu, który podnosił, w faszyźmie włoskim nie ma, być nie może. Tam wolność sławić nie wolno nawet gdy się mówi o d'Annunziu, który przyłączył się bez zastrzeżeń do faszyzmu.

Oczekujemy tedy, że „Prosto z mostu“ w najbliższym numerze zakomunikuje swoim czytelnikom, iż z tą wolnością faszystowską nawet w sprawach literackich nie jest jednak tak świetnie, jak pisał ów krytyk, rozwodząc się nad Bontempellim, bo właśnie ten sam Bontempelli poszedł za mówienie o wolności na pięć lat do „odosobnienia“. Czy „Prosto z mostu“ uszanuje prawdę i powie o tym swoim czytelnikom, czy też trzymać się będzie znanej w pewnych kołach zasady, że prawda nie może być taką, jaką jest, ale musi być taką, jaką być powinna, aby pasować jak najszczelniej do wszelkich „prostozmostowych“ zachwytów nad faszyzmem?

P. HULKA-LASKOWSKI

Po tamtej stronie granicy

Na terenie Śląska Opolskiego krąży wielka liczba różnego rodzaju tajnych ulotek, charakteryzujących nastroje społeczeństwa niemieckiego oraz malujących katastrofalne położenie gospodarcze Trzeciej Rzeszy. Niektóre z tych ulotek przeprowadzają nieuchronny wybuch rewolucji w Niemczech. Podają również, że inflacja obejmuje już 60 miliardów marek niemieckich, nie mających pokrycia. 80% produkcji idzie na cele zbrojeniowe i wojenne. Coraz większy jest brak środków żywności; **kawy i słoniny w ogóle już się nie widzi, bo nie ma za nią czym płacić.**

Polsce za zboże i tranzyt Rzesza jest dłużna szalone sumy i nie jest w stanie spłacać tych należności nawet maszynami. Nadmierne podatki niszczą stan średni. Nadzieja powetowania sobie przez reżim hitlerowski wydatków zbrojeniowych nowymi zdobyczami zawiodła.

Jedna z ulotek podaje, że Hitler chce zagarnąć całą Polskę i całą Rumunię, aby uratować się przed głodem i rewolucją. Jeżeli Hitler— mówi ulotka powróci do gospodarki pokojowej, to 6 milionów robotników utraci pracę, a jeżeli będzie chciał zrealizować plany zaborcze na Wschodzie, to grozi zagłada państwu i narodowi niemieckiemu.

Dalsze znów ulotki podają, że liczba osadzonych w obozach koncentracyjnych przekroczyła już 1.800.000 ludzi i dalej szybko rośnie, oraz mówią, że dzień wyzwolenia głodzonego ludu zbliża się. Mówią także, że Hitler na wieki pohańbił honor niemiecki i jednym pociągnięciem pióra zaprzepaścił dorobek wieków — pojęcie rzetelności, już nie tylko narodowej ale i kupieckiej.

Ulotki te są kolportowane w niezwykle konspiracyjny sposób. Znajduje się je w skrzynkach na listy, znajdują je robotnicy w swoich ubraniach, pozostawionych w garderobach miejsc pracy, naklejane są na murach i po korytarzach kursujących pociągów.

ROBOTY FORTYFIKACYJNE

Na górze Św. Anny na Śląsku Opolskim istnieje oddawna poniżej klasztoru O.O. Franciszkanów dom pielgrzymi (Pilgerheim), stanowiący własność klasztoru. Ostatnio władze hitlerowskie usunęły znajdujących się w tym schronisku pątników i umieściły tam oddziały „Służby Pracy“ (Arbeit Dienst), które wykonują w okolicy umocnienia wojskowe.

PO PRAWDĘ — DO POLSKI

Zatajenie i ocenzurowanie mowy min. Becka w Niemczech spowodowało, że na temat jej treści krążą na Śląsku Opolskim nieprawdziwe wersje. Dlatego też coraz częściej mieszkańcy polskigo Śląska mają wizyty swoich znajomych z drugiej strony, którzy nie mając możności wysłuchania transmisji radiowej tej mowy, przybywają obecnie dla zapoznania się z jej faktyczną treścią.

Kolejarze z obsługi niemieckich pociągów, zmieniający się na granicy zwracają się z taką samą prośbą do swych kolegów polskich, podkreślając, że ostatnio mają surowe nakazy nie wdawania się w jakiekolwiek prywatne rozmowy, co tym bardziej zaostrza ich ciekawość.

Marsylianka w kinie Pragi czeskiej

W jednym z kin praskich wyświetlano film „Gibraltar“, w którym jest scena wywieszenia sztandarów angielskiego i francuskiego.

Na premierze, gdy doszło do tej sceny, publiczność jak jeden mąż wstała z miejsc i zaintonowała „Marsyliankę“. Agenci „Gestapo“, obecni w loży, udali się do dyrektora kina i zażądali usunięcia owej sceny. Dyrektor musiał usłuchać i nazajutrz wyświetlano już film bez „niebezpiecznej“ sceny.

Ale publiczność, widocznie już poinformowana o zajściu, mimo to w miejscu, gdzie miała się ukazać zabroniona scena, śpiewała „Marsyliankę“. To się powtarzało codziennie.

W końcu „Gestapo“ zabroniło wyświetlania filmu.

Mimowolna propaganda

Nie raz i nie dwa razy podnosiliśmy na tym miejscu braki naszej propagandy zagranicznej i porównywaliśmy ją z doskonale postawioną propagandą niemiecką, włoską lub czechosłowacką, gdy Czechosłowacja istniała jeszcze jako państwo niezależne.

Gdy tedy nie było lub zła była propaganda organizowana, stało się, że samorzutnie utworzyły się się organy propagandowe najpierw na naszej wschodniej granicy, a dziś na naszej zachodniej granicy.

Było to przed laty, kiedy po dłuższym okresie zacisza ożywiły się nasze stosunki handlowe z Sowietami. Codziennie przechodziła przez Stołpce para pociągów, przepełnionych pasażerami. Jeden pociąg szedł do Moskwy, drugi z Moskwy.

Pasażerowie z Moskwy, znalazłszy się po wielu latach po raz pierwszy za granicami Związku Sowieckiego, nieśmiało wchodzili do sali bufetu stacyjnego i z dużym zainteresowaniem przyglądali się rozłożonym na ladzie białym bułkom, ciastkom, serom, szynkom, kiełbasom i innym artykułom codziennej potrzeby.

— Czy można kupić taką białą bułkę? — zapytywał nieśmiało przyjezdny z bliższego lub dalszego Wschodu.

— Można—usłyszał odpowiedź.

— Bez kartek? — zapytywał przyjezdny.

— Bez kartek.

— Ale ja jestem cudzoziemiec — zastrzegał się przybysz.

— Nic nie szkodzi.

— A czy można dwie bułki kupić? — indagował obcokrajowiec sprzedawcę.

— Nawet dziesięć.

Przyjezdny upewniał się jeszcze, czy w Warszawie też będzie mógł bez ograniczenia nabywać pieczywo, a gdy otrzymywał potwierdzającą odpowiedź, nabywał pięć bułek.

Potem podobny dialog powtarzał się przy szynce, przy serze, przy ciastkach, aż wreszcie najedzony i obładowany zapasami żywności siadał do pociągu w stronę Warszawy.

Podobne sceny rozgrywają się obecnie w wielu miastach naszych leżących wzdłuż granicy zachodniej.

W dni świąteczne, a bywa, że i w powszednie dni wieczorem po pracy przyjeżdżają za półpaskami z raju hitlerowskiego i — jak dawniej w Stołpcach — tak dzisiaj w Katowicach, Grudziądzu, Działdowie słychać pytania:

— Czy można kupić kilka bułek, kiełbasy, szynki? Czy można napić się piwa? Czy można dostać prawdziwej czarnej kawy?

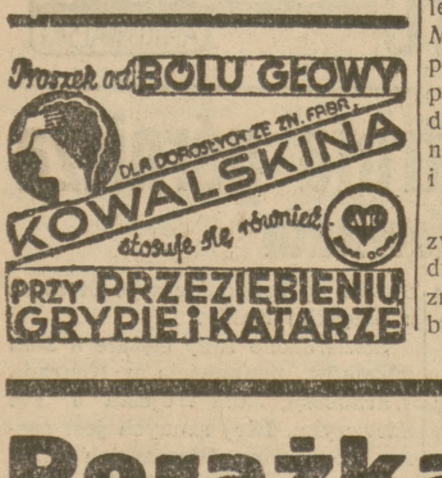
A gdy wszystko to bez kartek i bez czekania w kolejce podają im pod nos, do dusz ich skrada się wątpliwość, czy wszystko to, co im powiedziano w Niemczech jest tak samą prawdą, jak to, że w Polsce jest gorzej, niż pod rządami zesłanego Niemcom przez niebiosa ojca, oswobodziciela i zbawiciela narodu niemieckiego.

Bufet na pogranicznej stacji kolejowej jako narzędzie propagandy jest niewątpliwie jedną z osobliwości naszych niezwykłych czasów.

X. Y. Z.

Udział Polski
w zawodach balonowych

W zawodach wolnych w Szwajcarii z Polski biorą udział następujące trzy balony: „Sanok“ z klubu „Guma“ z załogą: kpt. Koblański i p. Paciorkowski. „Wisła“ z klubu „Warszawa“ z załową: kpt. Stenzel i inż. Nowacki oraz „Mestwin“ z klubu „Mościce“ z załogą: inż. Szorc i inż. Łańcucki. Szefem ekipy jest ppłk. Wolszlegier.

Nakaz płatniczy na... 1 grosz

Że „święty Biurokracy“ opiekuje się nadal swymi pupilkami, wynika z następującego zdarzenia:

Obywatel M. M. skromny pracownik umysłowy, otrzymał nakaz I Urzędu Skarbowego w Katowicach z dnia 21.4.1939 roku. (Nr. 484/38) uiszczenia w terminie jaknajrychlejszym *1 (jednego)* grosza jako różnicy podatku dochodowego od uposażeń służbowych. Wynagrodzenie obywatela wynosi 2.661.84 zł., to jest coś ponad 200 zł. miesięcznie. Obywatel zapłacił podatek dochodowy, wymierzony przez tenże I Urząd Skarbowy w całości, na co dostał pokwitowanie.

Teraz wezwano go do dodatkowego uiszczenia 1 (jednego grosza) z tym, że w razie niezapłacenia przyślą mu komornika na głowę, by ten grosz skarbowy wyegzekwował.

Komornik? Są to nowe koszta, wynoszące kilka złotych. Obywatel M. M. musiał więc poprosić o urlop, by udać się do I. Urzędu Skarbowego zapłacić zaległy grosz.

Poszedł więc do Urzędu Skarbowego, stracił 2 godziny. Działo się to dnia 10 maja b. r. W Urzędzie Skarbowym urzędnik musiał dłuższy czas szukać odnośnych aktów. Gdy wynalazł akta i stwierdził, że istotnie wysłano nakaz za płaty owego grosika, odebrał grosz i — koniec.

Tu jednak obywatel M. M. oświadczył: „O nie, proszę Pana, trzeba wystawić pokwitowanie, bo inaczej przyślecie mi komornika do domu“. Urzędnik pokręcił się na krześle, ale wobec energicznego żądania ob. M. M. udał się na naradę do innych biur, by po pewnym czasie wrócić z pokwitowaniem.

„Pokwitowanie Serii A. I. Nr. 138.419 poz. dz. 1144/437 z dnia 10 kwietnia na 1 grosz“.

Ile czasu stracono, ile wypisano aktów, by uzyskać 1 grosz dla kasy skarbowej. Bo nakaz zapłaty przejść musiał przez kilka biur, przez ręce kilku urzędników, obywatel M. M. musiał stracić 2 godziny, by odprowadzić grosz do kasy, a urzędnik 1 godzinę, by załatwić sprawę.

I to nazywa się ekonomia wysiłków biurowych! Po co wszystkie podręczniki, wszystkie wykłady, wszystkie studia nad uproszczeniem biegu spraw urzędowych, jeżeli mogą się zdarzyć takie kawałki!

Ktoś przecież winien ponieść odpowiedzialność za karygodne trwonienie czasu ludzkiego.

Porażka „Osi“
Umowa angielsko-turecka

Zawarcie umowy angielsko-tureckiej wywołało na całym świecie wielkie wrażenie. Jest oceniane jako NOWA PORAŻKA „osi“. Jest to zwłaszcza porażka WŁOCH które na skutek nowej umowy są skrępowane na wschodzie morza Śródziemnego. Otwarcie Dardanelli umożliwia pomoc Anglii dla Rumunii i ZSSR przez morze Czarne.

Polska prasa właśnie w ten sposób ocenia wartość nowego układu, który wywołał w państwach „osi“ przygnębienie. „KUR. POLSKI“ pisze:

Turcja będzie właśnie w czasie wojny przepuszczać przez cieśninę tylko okręty sprzymierzone, a więc angielskie, francuskie, a ewentualnie i sowieckie. W ten sposób będzie zapewniona komunikacja Rosji z Francją i Anglią — a więc to, czego właśnie podczas wielkiej wojny nie było.

Na Morzu Śródziemnym zmienia to oczywiście **całkowicie stosunek sił.**

Zaś „W. Dziennik Narodowy“ podkreśla PORAŻKĘ NIEMIEC:

Nadzieje Niemców na wyzyskanie Dunaju, który na wypadek wojny miał stać się potężnym narzędziem w walce z blokadą surowcową **zostały pogrzebane.** Uzyskanie przez Anglię prawa swobodnego przejścia przez Dardanelle **w najwyższym stopniu komplikuje pozycję Niemiec na Bałkanach** i stawia zagadnienie dunajskie w zupełnie nowym świetle.

Bezużyteczne piękno

Bezużytecznym pięknem (Beauté inutile) nazywają Francuzi różne przedmioty sztuki nie mające celu utylitarnego na względzie.

W „National - Zeitung“, dzienniku hitlerowskim, wychodzącym w stolicy armat, w Essen, znajdujemy następujący opis uroczystości państwowych w dniu 1 Maja:

„W tej samej chwili, gdy Adolf Hitler wśród radosnych manifestacyj rozpoczął swe przemówienie do młodzieży przypadło mu w udziale jeszcze raz pozdrowienie młodzieży, wyrażone w formie szczególnie wspaniałej i wymownej. Na wprost trybuny Führera stojąca niemiecka młodzież żeńska (B. D. M.) zrzuciła sukienki i przy pomocy swych białych bluzek utworzyła pozdrowienie i przysięgę z błyszczących liter, tworzących napis: „Należymy do ciebie“.

To właśnie Francuzi nazywają „Beauté inutile“.

Łańcuch prasowy

NA OBOZY LETNIE
CZERWONEGO HARCERSTWA
T. U. R.

Dubois Stanisław wpłaca 5 zł. i wzywa tow. Stan. Garlickiego, red. Klibańskiego, Dr. Kriegera oraz Ob. Ob. Gralińską Dolę i Kotarbińskiego Stefana.

Jagiełło Konstanty wpłaca 5 zł. i wzywa tow. tow. Lubodziecką Wandę, Goraja E., Dr. Juliana Birencwejga, Piotra Mazurkiewicza, Stefana Matuszewskiego i Betmana Zygmunta z Włocławka.

Tabela wygranych

7 dzień ciągnienia 44 Loterii Klasowej

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

Zł. 25.000 — 11763
Zł. 15.000 — 61769
Zł. 10.000 — 3586 107416 123978 142210
Zł. 5.000 — 135783
Zł. 2.500 — 910 23569 33184 33469 83188 123407 130155
Zł. 2.000 — 26507 31455 72240 79116 98728 98742 125277 139179
Zł. 1.000 — 1541 7243 8437 17430 23160 34765 36027 38797 52436 57141 64960 70393 70669 95551 96854 106558 106698 113848 114221 123695 128346 129461 138259 148831 149770 156187 158472

Po 250 zł.

PO 250 ZŁOTYCH.

49 75 290 320 34 62 599 650 711 43 911 1012 175 219 39 55 489 538 619 28 707 94 807 953 2028 153 237 411 79 509 33 708 53 801 978 99 3080 215 424 69 64 504 43 633 38 98 798 833 952 4038 125 77 241 484 707 80 828 5054 81 60 100 70 72 86 252 365 96 410 67 633 546 49 67 994 6011 104 46 544 65 938 7005 26 38 264 369 457 573 94 660 830 77 8115 226 71 414 39 579 608 60 800 63 82 957 74 76 9003 18 156 243 364 592 85 605 71 [illegible] 25 [illegible] 36 95

10099 115 63 211 442 600 6 7 824 85 936 71 11210 325 443 520 38 925 12045 181 304 79 484 89 526 42 85 812 13150 230 327 52 61 746 891 14007 25 58 97 176 242 497 555 657 60 846 15040 56 104 212 356 439 80 568 848 69 94 967 16016 71 194 254 332 44 452 83 507 685 728 85 851 904 64 81 85 17136 384 462 98 544 605 50 723 817 34 51 30 18036 54 75 195 394 507 77 690 38 731 19058 79 124 231 413 535 790 20246 85 420 509 662 703 44 892 964

21062 213 309 35 75 83 403 20 49 65 830 52 924 78 22060 414 34 86 611 766 801 32 903 56 78 81 23009 108 38 78 352 77 434 59 92 98 747 86 811 62 24002 78 192 97 462 90 92 503 64 651 69 758 92 808 25118 39 59 440 49 540 73 618 84 726 63 871 952 64 96 26096 147 63 76 97 308 48 73 523 638 82 735 957 61 27148 65 352 405 14 33 701 34 42 884 918 28198 397 491 597 700 62 818 68 29018 52 153 201 68 376 81 505 19 617 19 32 724 829 49 84 928 43

30067 73 80 193 406 637 45 789 868 955 73 31161 294 687 794 32029 38 101 93 96 275 386 442 92 529 37 661 799 871 913 50 86 33174 84 96 233 48 321 696 822 34112 210 31 53 314 454 554 591 735 57 876 980 35016 55 243 385 417 78 612 19 74 737 801 83 88 903 59 93 36023 86 126 291 317 73 598 642 764 843 966 37103 407 51 509 719 60 38022 159 225 445 79 98 547 714 39087 221 404 547 67 650 94 816

40089 343 408 613 75 640 755 81 927 41000 223 415 82 89 622 727 59 833 902 5 42204 10 42 320 431 64 66 588 644 752 872 43003 56 42 88 150 72 328 84 558 695 905 44086 107 94 336 587 609 851 76 964 45288 455 539 659 97 741 890 46018 660 740 65 819 41 47007 48 101 263 334 45 610 45 94 739 46 74 76 883 968 48067 299 361 488 560 707 49010 122 65 294 302 495 652 72 800

50075 106 298 300 47 49 80 544 37 801 54 77 934 99 51032 140 304 90 400 3 79 573 649 5 1868 826 978 52260 401 49 933 53 53026 53 213 318 28 481 551 606 20 734 872 98 924 54062 94 206 56 79 368 448 75 598 604 748 807 25 85 946 55128 238 308 502 781 883 56051 178 84 280 359 81 411 517 644 87 752 85 884 57022 59 149 287 417 98 504 22 31 644 91 757 59 73 888 58 317 524 70 802 41 928 59130 201 2 546 90 601 849

60209 69 78 493 579 849 61087 275 424 696 850 93 930 62027 85 147 53 305 29 70 99 506 77 756 879 928 99 63234 301 68 483 759 854 74 64155 75 96 374 462 544 603 79 777 831 92 985 6507 123 322 31 39 90 401 54 929 87 66079 148 77 260 420 52 556 764 820 959 67005 10 104 79 210 76 79 455 556 664 720 76 893 013 62 68002 46 60 233 423 28 518 65 71 679 736 872 66 942 69102 17 341 44 410 93 517 65 831 43 83 907 56

70159 67 299 347 75 78 96 458 587 90 672 926 71015 111 389 671 67 717

72026 73 79 128 61 395 559 64 77 648 744 855 73032 186 353 81 446 547 94 649 746 998 81 94 74335 415 603 81 93 840 931 64

75150 264 61 344 45 59 418 505 86 774 997 76105 244 78 333 10 56 67 572 670 80 97 900 77155 375 447 63 592 803 965 80 78075 221 35 301 412 90 560 672 91 845 79132 240 417 88 95 99 508 614 705 987 80141 246 349 411 29 588 723 37 802 24 32 901 81034 120 80 202 393 99 443 590 600 716 814 71 74 982 82028 236 313 76 420 23 566 74 856 75 931 83029 50 95 380 89 426 525 831 62 925 40 84011 52 220 301 06 16 485 88 520 617 788 931 68 88 85122 220 94 332 430 594 607 71 700 90 899 902 84006 39 117 279 336 83 555 684 805 51 58 943 49 86006 39 117 279 336 83

87083 216 36 663 948 93 88108 52 387 577 624 67 83 856 952 89000 66 181 393 511 67 601 769 856 911 90165 336 46 361 482 688 815 949 91002 148 209 19 28 55 407 33 83 610 54 734 92140 264 460 63 540 652 60 855 80 73 973 93014 64 68 170 424 80 552 633 94032 135 78 93 337 487 769 95099 295 532 89 714 96000 310 48 87 451 61 567 649 72 70 97128 299 332 428 527 723 62 829 98004 75 118 34 429 769 822 956 99212 13 22 397 416 652 705 17 98 917

100008 25 41 205 592 736 58 61 62 81 101287 94 310 531 687 747 102031 119 206 67 332 37 68 501 13 620 718 30 33 846 103151 74 89 371 91 495 602 51 809 38 75 920 104133 232 38 43 400 658 76 811 28 958 105188 240 42 457 511 15 21 714 6086 99 917 40 106000 185 294 319 535 60 93 620 917 27 107038 299 418 41 49 635 711 814 47 968 88 96 108196 329 30 80 430 562 771 881 948 64 109035 77 139 94 215 342 61 413 17 521 680 96 892 110298 480 696 745 813 61 95 97 930 99 111198 323 528 657 781 804 927 112203 25 72 817 964 72 89 113312 58 687 767 858 978 114111 291 352 589 773 803 115059 296 411 72 566 679 748 116213 366 514 637 738 94 990 117119 24 88 371 73 551 81 718 83 834 118105 23 228 358 434 78 534 656 789 92 999 119022 31 86 173202 398 434 560 628 764 96 876 918 120015 78 114 62 270 510 69 884 121095 227 346 404 07 26 654 829 970 93 122014 121 76 519 769 844 81 988 95 123082 85 136 254 303 97 496 559 80 632 42 83 955 93 124173 244 458 613 44 63 68 763 954

125022 46 68 117 248 58 360 72 78 94 473 536 63 785 86 820 90 126022 261 350 406 624 761 842 985 127020 57 147 521 95 653 87 800 8 65 69 926 128110 228 313 40 41 438 525 73 677 761 808 49 129099 202 374 75 407 97 665 731 33 130035 195 320 86 402 46 541 67 77 790 803 914 78 131012 229 95 445 87 504 05 862 907 132102 25 36 66 410 23 81 554 631 764 68 858 993 133153 399 414 579 134057 143 94 472 544 760 75 135001 71 166 72 81 216 467 538 740 98 925 136040 100 201 18 37 69 329 39 40 68 481 572 834 916 41 137082 129 70 206 57 327 89 572 77 601 10 20 83 735 801 38 74 934 138024 28 213 315 400 687 734 57 139049 343 53 406 512 74 716 38 813 18 85 984 97 140031 143 89 264 76 83 307 21 794 824 958 141084 240 54 65 356 550 97 643 743 74 906 142132 97 279 301 12 37 89 415 533 143069 304 36 440 87 562 66 144062 111 18 247 92 327 45 428 707 842 51 145119 44 646 146104 65 257 315 649 713 147117 371 445 86 614 717 52 806 42 148085 122 83 462 978 149030 250 337 52 479 758 887

150057 175 243 55 401 22 71 751 883 93 151237 483 628 722 26 33 42 55 836 152033 69 358 69 95 600 20 736 91 934 153038 44 142 343 58 499 696 881 914 49 56 154139 299 502 35 62 86 95 721 87 808 932 80 155041 387 436 502 11 745 979 156063 153 94 204 42 44 330 425 52 67 95 574 762 83 909 157028 156 228 66 76 335 46 430 46 83 670 902 52 158104 48 299 464 88 507 646 62 721 842 43 932 159032 47 102 212 588 608 849 160258 312 96 469 519 95 690 798 853 83 947 91 93 161020 69 121 97 324 42 509 43 84 601 66 871 162058 120 440 66 539 46 634 753 62 848 51 945 163042 214 41 420 664 84 857 942 47 75 164011 56 90 137 97 227 440 567 668 824 924 90

III ciągnienie

PO 250 ZŁOTYCH.

197 252 416 89 614 853 926 1529 690 822 908 14 2002 375 414 76 3009 399 484 608 787 98 9969 88 4076 186 309 404 22 43 93 505 5126 266 347 555 6053 266 600 784 861 923 49 7023 64 127 380 435 71 78 509 669 836 8213 55 86 97 467 93 9001 38 434 64 516 975 10104 48 62 68 284 908 11009 156 263 319 408 71 555 74 703 12041 208 446 965 13040 482 560 638 733 991 14159 256 15137 288 312 708 09 828 955 16118 238 326 400 761 17374 511 83 686 877 925 18363 91 404 601 761 19402 03 566 604 20130 378 485 524 72 21048 159 275 350 401 62 853 22025 436 548 75 694 735 91 23064 281 24061 62 530 897

25297 476 810 26020 32 164 553 736 870 987 27210 317 430 588 698 740 45 28022 682 739 803 29503 804 30091 159 235 568 607 881 31524 32200 817 910 75 33061 130 235 491 503 70 99 34054 124 49 834 910 35146 254 427 685 987 36144 57 310 558 667 833 37093 114 35 244 477 570 672 700 970 38755 79 833 41 58 974 39377 508 26 707 949 66 84 40136 53 427 614 41015 56 266 424 548 42100 698 801 99 430020 125 97 360 438 87 668 44123 31 678 45167 278 363 911 69 46381 759 47257 347 54 69 809 55 67 48152 678 838 956 90 49449 87 940 66

50109 36 224 40 378 499 737 51045 104 575 809 52133 445 724 29 87 901 14 53423 92 555 855 920 61 54096 117 23 78 305 468 840 55056 106 267 81 702 56138 63 389 626 765 827 966 57104 216 463 677 755 58006 311 686 797 59031 34 267 741 884 921 61045 212 777 895 62123 418 761 63159 87 229 325 418 27 836 982 64029 91 109 61 253 674 834 65162 224 444 937 72 66321 475 504 629 972 67328 708 09 68183 322 547 69375 432 40 94 827 997 70179 427 40 622 97 703 71248 602 13 49 827 70 72402 15 96 708 936 73351 654 74194 233 650 840

75000 419 56 542 977 76826 82 77041 110 376 641 776 995 78315 425 52 937 51 79101 745 880 988

80072 94 520 81215 97 337 552 91 720 63 918 82379 436 505 626 83634 764 937 84091 155 65 480 504 730 864 85044 85 255 158 317 423 513 17 86125 384 476 598 986 93 87299 463 88 206 77 82 357 480 83 665 861 89131 43 267 351 689 854 968 72 90 90054 594 91031 355 712 904 92265 68 367 413 522 780 93168 86 272 337 485 712 94023 325 898 95063 583 636 96010 329 472 520 603 42 798 922 62 97079 189 269 70 427 505 98262 406 18 99 228 509 34

100072 145 207 302 454 692 710 101304 642 738 872 92 976 102090 477 89 103259 619 96 707 56 943 104374 470 779 861 105501 62 686 106199 414 725 89 107084 484 86 613 886 950 108027 346 458 581 686 953 109393 887 911

110194 346 429 111268 496 582 830 112187 244 490 897 911 113140 48 227 94 96 339 525 904 114304 16 98 441 115014 458 85 827 116077 204 92 306 81 117149 237 306 597 640 734 969 118487 725 62 119486 965

120122 300 586 121387 522 605 26 840 122118 140 455 549 782 123845 973 124293 364 445 528 908 125113 400 552 619 54 762 126315 422 655 813 76 971 127127 88 334 892 128051 267 575 93 638 129222 395 528 33 787 867 958 90

130089 413 614 826 131215 363 86 470 561 812 26 132522 678 804 965 133010 204 26 529 78 750 974 134325 855 925 59 135062 359 434 563 603 16 31 63 770 980 136049 904 17 137048 69 333 570 138046 139288 389 867

140092 777 83 141072 94 313 619 804 61 901 142107 256 356 72 565 825 143013 84 475 709 63 85 812 144034 490 882 910 1451045 178 256 950 146189 412 597 89 840 913 42 147075 490 696 723 86 971 148082 921 149017 303 527 609 889 966 82

150008 182 287 326 7 490 714 835 87 919 151330 517 609 27 69 740 56 990 152134 52 435 696 721 64 900 90 153031 77 239 157 732 866 67 907 154059 70 79 214 776 800 920 62 155125 62 294 156213 347 483 598 797 157052 167 231 345 60 404 784 158030 84 109 359 411 46 621 831 159182 98 236 692 757 879

160211 342 98 497 94 547 62 678 970 161405 853 965 162088 287 551 621 163111 85 249 694 73 707 17 985 164067 594

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

Zł. 75.000 — 107224
Zł. 50.000 — 26648 156999
Zł. 25.000 — 28139
Zł. 20.000 — 151626
Zł. 10.000 — 72298 128327 147339
Zł. 5.000 — 18445 64776 135895 142617
Zł. 2.500 — 16230 24214 25462 38588 97794 97796 102770 107787 119302 119895 139723 147754 152932 155379 164649
Zł. 2.000 — 5701 22853 23379 40624 54386 81058 90195 94170 95716 101032 109459 116854 127763 133742 138101 142731
Zł. 1.000 — 1028 8995 10216 10509 14527 19734 21410 27696 34117 36819 40557 40949 44026 44704 45145 49298 50067 53435 54535 58495 59033 61570 63623 63697 69994 61437 75872 76493 78109 88940 93731 97495 109600 111491 115149 123404 124352 126256 129666 133412 134709 144841 154745 154888 155337 157943 161851 162715

PO 250 ZŁOTYCH.

42 69 177 207 506 70 702 872 1109 429 2122 274 397 427 36 83 658 3037 200 313 81 819 4042 913 5020 206 30 62 573 639 773 968 6226 408 69 95 676 373 98 435 59 517 50 71 821 11177 980 8038 762 938 9070 775 856 10140 90 633 803 918 12171 958 13250 724 75 14320 640 15014 108 309 50 663 734 16067 256 331 80 692 772 897 943 17478 517 683 18207 841 68 995 19781 20192 21121 682 716 23009 53 68 437 51 570 901 23228 342 470 91 531 631 24080 95 999

25152 388 507 55 605 23 875 959 26991 27056 231 871 77 971 28383 446 90 950 29167 471 30271 76 403 40 31333 464 629 738 801 926 46 48 32066 385 452 79 521 27 43 92 893

33050 270 728 32 950 34101 478 993 35209 53 558 83 606 788 96 808 39 909 16 74 36449 927 37070 414 40 575 609 770 850 86 928 38050 351 39023 39 513 58 717 958 40040 249 41168 534 659 716 966 42681 82 43506 905 44683 45529 934 46013 180 209 65 98 301 526 72 47103 500 927 35 48163 288 376 641 713 16 876 949 71 49045 223 749

50842 66 976 51142 223 419 607 921 52558 59 685 889 53083 479 777 54244 357 96 422 63 64 551 77 670 55118 464 56054 71 76 245 69 497 503 55 57073 116 503 652 725 58289 309 409 671 833 939 59075 457 85 99 760 60046 129 711 61851 62148 350 565 63001 129 349 78 450 64103 41 305 419 65306 10 641 66075 261 310 477 783 847 983 67277 352 485 97 710 53 54 68058 184 89 270 334 484 728 69269 570 981 70070 314 701 71114 201 829 47 933 72117 24 267 398 474 502 72 620 73039 177 284 376 543 90 74199 304 41 98 479 749

75060 672 76148 661 859 77194 236 78 78272 869 984 79141 258 371 526 657 917 80405 509 81306 783 905 82214 326 415 733 887 83252 419 84412 36 738 85020 130 432 67 533 886 953 86065 72 236 374 81 415 628 79 826 978 87059 112 657 760 88091 267 68 348 53 663 858 89008 90194 627 772 835 42 954 91150 475 526 70 615 844 92242 526 670 877 93072 172 316 986 94531 95173 280 349 494 509 638 88 917 96106 300 890 979 97336 539 692 733 84 821 33 98008 351 94462 514 740 872 99221 522

100208 62 633 75 728 101161 78 203 303 480 655 716 102393 987 103076 305 15 485 513 29 55 629 994 104087 110 295 700 17 834 964 105099 447 547 106291 334 426 855 107059 61 102 281 301 541 43 816 970 108360 79 651 95 109253 709 944

110267 537 732 864 969 111153 256 65 519 780 112003 100 205 436 51 540 113319 79 410 600 740 747 114074 82 11530 642 116727 35 35 44 117102 23 662 80 748 59 72 118011 354 69 436 89 556 606 732 119056 93 110 222 307 533 636 62 951

120043 223 410 782 854 908 121079 87 161 442 543 852 122106 516 86 603 89 727 81 967 123066 367 623 43 797 124297 595 738 50 943 97 125541 684 126199 321 468 127047 169 79 282 836 128058 145 91 607 129189 696 734

130006 7 65 109 10 94 131096 191 341 132241 546 971 133067 283 310 574 611 810 80 134593 653 70 84 135285 397 423 767 845 136348 544 800 68 976 137047 151 78 780 827 138329 412 634 786 810 139161 316 807 30

140795 141408 47 62 770 954 56 142209 40 99 143040 536 630 774 807 45 67 144122 248 844 942 145366 439 58 539 654 146481 729 147113 880 148121 80 348 441 623 857 87 149166 256 377 757

150485 804 151251 351 92 428 847 152414 981 153066 923 649 852 984 153157 362 155207 399 156102 336 465 631 157079 146 246 359 424 604 703 158051 365 529 51 60 159058 332 480 513 64 647 999

160553 972 161014 84 904 162058 165 91 302 436 83 800 649 163319 87 164084 344 96 476 610 71

WIADOMOŚCI SPORTOWE

PIŁKA NOŻNA

REPREZENTACJA WARSZAWY POKONAŁA KOWNO 5:2 (2:1)

Na boisku Polonii w Warszawie rozegrany został w niedzielę międzynarodowy mecz piłkarski Warszawa — Kowno. Pierwszy występ litewskich piłkarzy w Polsce wywołał ogromne zainteresowanie, gromadząc na stadionie Polonii ponad 9 tysięcy widzów.

Mecz przyniósł zwycięstwo drużynie warszawskiej w stosunku 5:2 (2:1). Zwycięstwo drużyny stołecznej było zasłużone, gdyż Warszawa górowała zarówno technicznie, jak i taktycznie oraz szybkością. Litwini ustępując gospodarzom pod względem techniki gry, walczyli jednak bardzo ambitnie i ofiarnie. Najlepszą linią w drużynie gości był atak kierowany przez Buzinskasa. Pomoc grała poprawnie, natomiast obrona była niepewna. Bramkarz Skalskis zawinił dwie bramki.

W zespole warszawskim na wyróżnienie zasłużyły również linia ataku z doskonale usposobionym Kniołą oraz bardzo szybkim Baranem. Dobrze grali także Kisieliński i Nawrot. W pomocy wyróżnił się Hogendorf, a po przerwie Nyc. Obrońcy Joksz i Szczepaniak nie zadowolili. Bramkarz Strauch bronił doskonale.

Ogólnie biorąc wynik meczu jest nieco za wysoki. Gra prowadzona była, co trzeba podkreślić, zupełnie „fair“. Publiczność oklaskiwała bardzo serdecznie obie bramki zdobyte przez Litwinów, co wywołało jak najlepsze wrażenie.

CZESI ZREMISOWALI Z CZECHAMI

Na stadionie olimpijskim w Berlinie wobec 70 tys. widzów rozegrany zostały mecz piłkarski pomiędzy reprezentacją Niemiec a reprezentacją tak zw. protektoratu Czech i Moraw. Zawody zakończyły się wynikiem remisowym 3:3(1:1).

SENSACJE ZAWODÓW O MISTRZOSTWO LIGI

W niedzielę odbyły się cztery dalsze mecze o mistrzostwo Ligi.

Największą sensację przyniósł mecz we Lwowie pomiędzy Ruchem i Pogonią. Zwyciężyła niespodziewanie Pogoń w stosunku 3:2(1:0).

W Łodzi Union-Touring odniósł pierwsze zwycięstwo, bijąc Garbarnię 2:1(2:0).

W Krakowie Warta zwyciężyła Cracovię 3:1(3:0).

W Chorzowie AKS zremisował z krakowską Wisłą 3:3(0:1).

Po tych meczach w tabeli nastąpiły dalsze zmiany. Pogoń wysunęła się dzięki temu zwycięstwu na 4-te miejsce, a Union-Touring po raz pierwszy przesunął się z ostatniego na przedostatnie miejsce.

	Pkt.	St. br.
1) Ruch	10:4	25:9
2) Wisła	9:3	16:11
3) Warta	8:4	19:9
4) Pogoń	7:5	15:13
5) Garbarnia	6:8	13:19
6) Cracovia	6:6	8:15
7) A.K.S.	5:7	13:12
8) Warszawianka	4:6	11:13
9) Union- Touring	3:9	9:19
10) Polonia	2:8	7:14

LEKKOATLETYKA

JANISZEWSKI ZWYCIĘZCĄ OKRĘGOWEGO BIEGU NARODOWEGO W WARSZAWIE

W niedzielę na polu Mokotowskim odbył się okręgowy bieg narodowy na przełaj na dystansie 6.000 m.

Bieg rozegrany został w pomyślnych warunkach atmosferycznych. Na pole Mokotowskie przybyło kilka tysięcy widzów. Ze startu wyruszyło 260 zawodników.

Zwyciężył Janiszewski (Warszawianka) w czasie 22:21 min., 2) Duplicki (Sochaczew) 22:6,6 min., 3) Cybulski (Warsz.).

W punktacji zespołowej zwyciężyły Puławy, 2) miasto Warszawa, 3) Radom, 4) Pułtusk, 5) Sochaczew, 6) Sierpc, 7) Łowicz.

KOLARSTWO

IGNACZAK WYGRYWA WYŚCIG ASÓW KOLARSKICH

W niedzielę odbył się w parku Paderewskiego w Warszawie wyścig kolarski na 105 km. pod nazwą „Wyścig asów“. Zawody rozegrane zostały na zamkniętym obwodzie liczącym około 1300 m. Uczestnicy wyścigu musieli przejechać trasę 85 razy. Do wyścigu stanęło 31 kolarzy z całej Polski. Wyścig ukończyło zaledwie 10. W czasie jazdy z pośród bardziej znanych kolarzy wycofali się Napierała i Włodarczyk.

Zwycięstwo w wyścigu przypadło Ignaczakowi (Orkan), który uzyskał czas 3:14:18, 2) Wiśniewski (Polonia) 3:14:19, 3) Wandor (Cracovia) 3:14:19,2, 4) Michalak, 5) Matczak 7) Kapiak M. (Jur), 8) Starzyński (Syrena), 6) Lange (HCP Poznań), (Syrena), 9) Koper (Ursus), 10) Stefaniuk (Ukraina Lwów).

Wyścig zgromadził na trasie około 5 tys. widzów.

Sukces Polskiej Wystawy Turystycznej w Mediolanie

W 20-tych jubileuszowych targach w Mediolanie Polska też wzięła udział. Państwo Polskie posiada tam stały swój pawilon, składający się z 2-ch sal wystawowych.

W I-ej sali honorowej po stronie prawej od wejścia umieszczono pomnik Marszałka Józefa Piłsudskiego dłuta rzeźbiarza Stanisława Ostrowskiego. Pomnik ten stanie w przyszłości w nowopowstającym Dworcu Głównym w Warszawie. Obok pomnika znajdujemy fotomontaż, pokazujący oczom zwiedzających armię polską, jej kawalerię, piechotę, wojska pancerne i olbrzymie ilości samolotów w szyku bojowym.

Po drugiej stronie pomnika Marszałka przedstawione są fotografie ruin zabytkowych zamków polskich, będących przedmurzem kultury łacińskiej na wschodzie. Są to fotografie zamków z 13, 14 i 15 stulecia. Całość zamyka fotomontaż z głowami Królów Polskich: Chrobrego, Jagiełły, Stefana Batorego, reprodukowane z rzeźb Kamińskiej i Belofa. Sala posiada ładnie skompletowane akcenty dekoracyjne z tkanin, dostarczonych przez Tow. „Ład“, na których upięte są godła państwowe i orły Piastowski, Zygmuntowski i Legionowy.

Po drugiej stronie sali znajdujemy fotomontaż, ilustrujący drogę, którą kroczy Polska dzisiejsza.

Druga sala zawiera pokaz atrakcji turystycznych i sztukę ludową w Polsce. Widzimy tu na 17 dużych powiększeniach fotograficzne zdjęcia zimowe narciarskie, zdjęcia z polowań, oraz zdjęcia, ilustrujące sport kajakowy, zabytkową architekturę drewnianą wnętrz Wawelu i kościoła Mariackiego. Fotomontaże i wszystkie powiększenia fotograficzne przedstawiają się doskonale. Wyboru zdjęć dokonano ze zbiorów najlepszych polskich fotografów.

Radio warszawskie

WTOREK, 16 maja.

WARSZAWA I. 6.30 Pieśń. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muz. (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muz. (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 11.00 „Zwiedzamy mleczarnię“. 11.15 Raymond Baird gra na saksofonie (płyty). 11.30 Aud. dla poborowych. 11.57 Hejnał. 12.03 Aud. południowa. 15.00 „Straszne przygody Toffi“ — opow. Jana Grabowskiego. 15.15 Skrzynka ogólna. 15.30 Muz. obiadowa ze Lwowa. 16.00 Dziennik i wiad. gospod. 16.30 Rec. śpiewaczy Sergiusza Benoni'ego (bas). 16.50 „Nasze sprawy“ — gawęda. 17.00 „Echa mocy i chwały“. 17.05 Polskie utwory fort. w wyk. Jerzego Sulikowskiego 17.25 „Holandia państwem kolonialnym“, felieton. 17.35 „Z pieśnią po kraju“. 18.00 Melodie majowe (płyty). 18.30 Audycja dla robotników. 19.00 Ślubowanie Polskiej Kadry Olimpijskiej 19.20 Koncert rozrywkowy (z Poznania). 20.00 Skrzynka rolnicza. 20.15 Koncert rozrywkowy z Poznania. 20.35 Aud. inf. 21.00 „Świerszcz za kominem“ — opera Goldmarka z Krakowa. W przerwie ok. g. 21.35 „Opowieść o wiernej miłości“ — nowela Dickensa. 22.55 Przegląd prasy 22.58 Kom. szybowcowy (ze Lwowa). 23.00 Ost. dziennik. 23.05 Wiadomości z Polski w jęz. niem.

WARSZAWA II. 14.00 Zespół Rachonia. 15.00 Marsze i tańce (płyty) 16.00 Muzyka dawna (płyty). 16.40 Wiad. sportowe i parę informacji. 16.50 Kącik solistów. Na flecie gra Edmund Wojakowski 17.10 Przegląd kulturalny. 17.35 Program. 17.40 Muz. tan. i lekka (płyty). 21.05 Muz. (płyty). 21.10 „Anna de Noailles“— kwadrans poetycki. 21.25 Rec. altówkowy Mieczysława Szaleskiego 22.00 Muz. lekka i tan. (płyty) 23.00 Koncert symf. pod dyr. Grzegorza Fitelberga.

ŚRODA, 16 maja.

WARSZAWA I. 6.30 Pieśń. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muz. (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muz. (płyty). 8.00 Aud. dla szkół. 11.00 „Kazik na manewrach“ — obrazek słuchowiskowy. 11.25 Muz. (płyty). 11.30 Audycja dla poborowych. 12.00 Hejnał z Krakowa. 12.03 Aud. południ. 15.00 „Nasz koncert“ dla dzieci. 15.30 — Muz. obiadowa. 16.00 Dziennik popołudniowy. Wiad. gospod. 16.20 — Dom i szkoła — Gawęda. 16.35 Staropolskie pieśni mariańskie. 17.00— Odczyt wojskowy. 17.15 Utwory Karola Stamitza w wyk. Jana Rakowskiego (viola d'amore). 17.40 Muz. (płyty). 17.50 Gospodarcza obrona państwa — pogadanka. 18.00 Piosenki w wyk. Janiny de Witt (płyty). 18.30 „Nasz język“. 18.40 „Wuj kupuje autor“ powieść mówiona. — 19.00 Koncert rozrywkowy (z Wolna). 20.00 Aud. dla wsi. 20.15 Koncert rozrywkowy (d. c.) (z Wilna). 20.35 Aud. informac. 21.00 Koncert chopinowski w wyk. Jana Ekiera. 21.30 „Odpowiedzialność społeczna pisarza. 22.00 Muzyka norweska — z okazji święta norodowego Norwegii. 22.55 Przegląd prasy. 22.58 Komunikat szybowcowy ze Lwowa). 23.00 Ost. dziennik. 23.05 Wiad. z Polski w jęz. ang.

Walne zebranie członków Warsz. Oddz. T.U.R.

W czwartek 11 maja odbyło się Walne Zebranie Członków Warszawskiego Oddziału TUR. w sali Pracowników Komunalnych i Użyteczności Publ. przy ul. Wareckiej 7. Do Prezydium wybrano: tow. tow. St. Woszczyńską, H. Krahelską i J. Maliniaka.

Przed sprawozdaniem zabrał głos tow. Z. Piotrowski imieniem Zarządu Głównego TUR., poczem uczczono pamięć zmarłych towarzyszy członków Warsz. Oddziału.

Sprawozdania: ogólne, organizacyjne i kasowe składali tow. tow. D. Kłuszyńska, St. Matuszewski i E. Osóbka, Z sekcyj: spółdzielczej, Czerwonego Harcerstwa i Sceny Robotniczej — tow. tow.: Osóbka, K. Jagiełło i N. Zarembina.

Po sprawozdaniu Komisji Rewizyjnej wywiązała się ożywiona dyskusja, która wszechstronnie oświetliła zadania, i dotychczasowe prace Oddziału. Zabierali głos w dyskusji: tow. tow. Krahelska, Littauer, Janowski, Szymanowski, Praga, Hartleb, Namysłowski, Karaszkiewicz, Bielicki, Wieczorek, Geszajt i podkreślali potrzebę rozszerzenia sieci świetlic turowych w Warszawie, pogłębiania referatów i przenoszenia ich na teren ogólno - kształcący. Wysuwano propozycję współpracy z organizacjami oświatowymi w Warszawie, zwłaszcza tymi, które stoją na gruncie demokratycznym lub mają charakter zupełnie apolityczny.

W Zarządzie pozostali z dawnej kadencji tow. tow. Kłuszyńska, Zarembina, Lichaczewska, Durko, Maliniak, Matuszewski i Osóbka. Z nowych weszli: tow. tow. Krahelska, Stamirowska, Szymanowski, Łazowski i Jagiełło.

Do Komisji Rewizyjnej weszła tow. Arciszewska. Pozostali z dawnej tow. tow. Sokołowska i Skrzypek.

W wolnych wnioskach uchwalono wpłacić na F. O. N. 25 złotych. Zebranie odbyło się w nastroju poważnym.

Wczasy pracownicze

Ministerium Komunikacji i Ministerium Opieki Społecznej wyznaczyło już specjalnych delegatów, którzy czuwać mają nad organizacją wczasów pracowniczych Zniżki kolejowe przy przejazdach pracowników na urlopy udzielane będą jednolicie dla wszystkich uczestników. Organizacją wczasów zajmować się będzie Centralne Biuro Wczasów — uznane za reprezentanta społecznej akcji.

Ruch wczasowy kierowany będzie w pierwszy rzędzie do terenów gospodarczo uboższych. Wczasy pracownicze mają jak wiadomo swoje obozy nad Polskim Morzem, w Zakopanem i na Wileńszczyźnie.

Trucizna — ucieczką

— Chana Szurman (Okęcie) lat 20, ekspedientka napiła się jodyny w zamiarze odebrania sobie życia. Przepłukano jej żołądek w ambulatorium Pogotowia.

— Marian Łuszcz (Brukowa 6) lat 27, robotnik, wypił buteleczkę esencji octowej w zamierze samobójczym. Przewieziono go na kurację do szpitala Przemieniania Pańskiego.

— Krystyna Anzelm (Srebrna 2) lat 20, tancerka ,napiła się jodyny. Udzielił jej pomocy lekarz Pogotowia.

„Siłacz" i budka
łobuzerki wybryk

Roman Chmielewski (Zakroczymska 11) przechodził w nocy z kolegami ul. Sapieżyńską. W rozmowie Chmielewski chwalił się, iż posiada niezwykłą siłę.

Na rogu ul Sapieżyńskiej i Bonifraterskiej zauważyli przechodzący budkę z papierosami, należącą do Wiktorii Zalewskiej. Chmielewski chcąc wykazać swą siłę chwycił budkę oburącz, podniósł ją w górę ip rzewrócił. „Wyczyn" Chmielewskiego zauważył policjant. Zalewska oskarżyła „siłacza" o wyrządzenie jej strat na sumę 30 zł.

Kronika organizacyjna

Posiedzenie Egzekuywy WOKR-PPS.

odbędzie się we wtorek dn. 16 b.m. o godz. 6.30 p. p. w lokalu CKW. ul. Warecka 7, front 1-sze piętro.

OGÓLNE ZEBRANIE ORGANIZACJI TRAMWAJOWEJ PPS. odbędzie się we wtorek 16 maja o 18, ul. Warecka 7 front, II piętro.

KONFERENCJA CZŁONKÓW DZIELNICY „ŚRÓDMIEŚCIE" P. P. S. odbędzie się we wtorek 16 b.m. o g. 7.30 w. Warecka 7. Na porządku dziennym wybory delegatów na konferencję Warsz. Org. PPS., która z kolei wybiera delegatów na Kongres PPS. w Łodzi.

DZIELNICA MOKOTÓW. W środę dnia 17 maja r. b. o godz. 7 wiecz. punktualnie odbędzie się posiedzenie Komitetu Dzielnicowego. Sprawy ważne. Obecność wszystkich członków Komitetu obowiązkowa.

T. U. R.

Oddział Warszawski TUR. organizuje w bieżącym tygodniu następujące odczyty:

Wtorek, 16 maja

Związek Kelnerów i Kuchmistrzów (Śliska 9) godz. 18-ta n. t. „Korytarz czy województwo pomorskie". Ref. tow. Wilhelmina Schechterowa.

Środa, 17 maja.

Związek Metalowców — Koło Młodzieży (Wolska 42) godz. 19-ta n. t. „Zasady socjalizmu" (ciąg dalszy). Ref. tow. Anna Stamirowska.

Koło Kobiet Dzielnicy Marymont (Marii Kazimiery 15) godz. 19.30 n. t. „Zadania ruchu kobiecego w Polsce". Ref. tow. Illa Genachow.

Koło Młodzieży Dzielnicy Targówek (Święciańska 5) godz. 19-ta. Referat i Świetlica z cyklu „Sylwetki działaczów socjalistycznych". Ref. tow. tow. Zygmunt Krześniak i Ewa Szteinberger.

Gazeciarze warszawscy dla armii

W ubiegłą niedzielę na pl. Krasińskich gazeciarze warszawscy przekazali dowódcy 21 p. p. zakupione z dobrowolnych składek 3 ręczne karabiny maszynowe i 1 granatnik.

Inicjatywę zbiórki podjęli na ogólnym zebraniu rozwociciele gazet „Ruchu". Do akcji tej przyłączyli się kierownicy rozdzielni i lotni sprzedawcy. Zebrano ogółem około 5.000 zł., prócz zgłoszeń na P. O. P. w sumie zł. 16.980.

W uroczystości wzięli liczny udział lotni sprzedawcy gazet oraz przedstawiciele Dyrekcji „Ruchu" i Związku wydawców.

TEATRY

TEATR ATENEUM. Dziś i codziennie „Cyrulik Sewilski".

TEATR NARODOWY: dziś dramat Goetla „Samuel Zborwski".

TEATR POLSKI: „Hamlet" Szekspira w nowym przekładzie J. Iwadzkiewicza, w reżyserii i inscenizacji A. Węgierki.

TEATR LETNI: Dziś nowa komedia Kiedrzyńskiego „Pensjonat we dworze".

TEATR MAŁY: Dziś „Brat marnotrawny".

TEATR NOWY: Codziennie komedia Covarda „Week-End".

TEATR KAMERALNY: Dziś komedia satyryczna Krzewińskiego „Exposé pani ministrowej".

TEATR BUFFO daje codziennie wieczorem przedstawienie „Ale się zabawił".

TEATR MALICKIEJ (Marszałkowska 8) — codziennie komedia G. de Porto Riche „Zakochana" z Marią Malicką i Karolem Bendą na czele.

TEATR „MAŁE QUI PRO QUO" Dziś rewia p. t. „Strachy na Lachy".

TEATR 8.15: Ostatnie dni wesołej operetki „Skowronek" z Lucyną Szczepańską.

INSTYTUT REDUTY (Kopernika 36-40), o 8 m. 10 wiecz. „Haneczka i [illegible]".

OGRÓD ZABAW 100 POCIECH, Praga, ul. Zygmuntowska 1, czynny w soboty, niedziele i święta. Program z Everescu i Heniem Domańskim na czele.

DWA WIECZORY PIOSENEK TOLI KORIAN.

Dziś we wtorek i środę bm. (16 i 17 maja) o godz. 21-ej w Kawiarni „Zodiak" (Traugutta 6) odbędą się dwa wieczory piosenek Toli Korian. Przebywająca od kilku lat zagranicą, dobrze znana warszawskiej publiczności pieśniarka, wystąpi w nowym i bogatym repertuarze piosenek polskich, francuskich, angielskich, włoskich i niemieckich.

COLETTE GAVEAU. W KONSERWATORIUM.

Znakomita pianistka francuska, laureatka Konkursu im. Chopina Colette Gaveau wystąpi jedyny raz w sali Konserwatorium z własnym recitalem w dniu 16 bm. o godz. 20.15. Publiczność warszawska niewątpliwie stawi się licznie na tym koncercie. W programie: Bach: Fantazja chromatyczna i Fuga, Schumann: II-e Novelette, Etiudy Symfoniczne Chopin: 3 etiudy, Nokturn, Scherzo h-moll oraz szereg utworów Débussy, Fauré, Ravela i innych.

ŚWIETNE KREACJE. RAIMU I BASSERMANA.

Dziś na ekranie kina „Filharmonia" wchodzi film, który jest chlubą francuskiej kinematografii: Tytuł: „Bitwa nad Marną". Spełnia on dobrze rolę krzewienia kultu bohaterstwa wojennego nie naruszając jednak w niczym ideału humanitarnego. Film ten jest dokumentem — liczne sceny wojenne, a zwłaszcza bitwa nad Marną została oddana z wielkim realizmem. Świetne kreacje Raimu i Bassermana.

„Bitwa nad Marną" ukazuje w całej pełni okropności wojny i nadludzkiego bohaterstwa Francuzów, które przyczyniło się do zwycięstwa armii koalicyjnych. Ceny popularne: gr. 75 i zł. 1.

KINA

ADRIA (Wierzbowa 9): „Skradzione życie".
ATLANTIC: „Wielki walc".
ANTINEA: „Tygrys z Esznapuru" i „Indyjski Grobowiec".
AMOR (Elektoralna 45): „Pani Walewska" i „Panienka z Poste restante".
ACRON: „Poszukiwacze przygód".
BAŁTYK: „Niewolnica Szanghaju".
BIS (Elektoralna 21): „Kobiety nad przepaścią" i „Robert i Bertrand".
CAPITOL: „U kresu drogi".
CASINO: „Królowa lodu".
COLOSSEUM: „Burza nad Bengali"
CZARY (Chłodna 29): „Niebezpieczny pościg" i „Cyganka".
EDEN (Marszałkowska 31a): „Paweł i Gaweł".
ELITE (Marszałk. 31-a): „Lokaj jaśnie pani" i „Alarm na morzu".
ERA (Leszno 2): „Zaginione miasto" i „Niedorajda".
EUROPA: „Dni szczęścia".
FAMA (Przejazd 9): „Podlotek".
FILHARMONIA: „Bitwa nad Marną".
FLORIDA (Żelazna 61): „Za zasłoną" i „Piętro wyżej".
FORUM (Nowiniarska 14): „Władca prerii" i „Przygody Tomka Savyera".
HOLLYWOOD (Hoża 29): „Alarm" rewia.
HELIOS: (Wolska 8): „Serce matki".
ITALIA (Wolska 32): „Modelka".
IMPERIAL: „Serca uliczników".
JURATA (Krak. Przedmieście 66): „Pani Walewska".
KOMETA (Chłodna 49): „Walka o szczęście" i rewia.
LOT: „Zgrzeszyłam" i dodatki.
MIEJSKI: „Dla kobiety".
MEWA (Hoża 38): „Płynne złoto" i „Na drapaczu chmur".
MASKA (Leszno 70): „Fortancerki" i „Na straży prawa".
MARS (Żoliborz): „Miłość w dżungli".
MAJESTIC: „Wesoły ordynans".
MUCHA (Długa 10: „Patrol bohaterów".
NOWA TOMBOLA: (Marszałk. 34): „La Habanera" i „Niewidzialne małżeństwo".
OLZA (Kredytowa 14): „Zdobywca serc".
PALLADIUM: „Mikado".
PETIT TRIANON (Sienkiewicza 8): „Rosalie" i „Kapryśna ekspedientka".
PAN: „Trzy serca".
POPULARNY (Zamoyskiego 20): „Ultimatum" i „Powrót o świcie".
PROMIEŃ (Dzielna 1): „Druga młodość".
PRAGA (Targowa 71): „Suez" i rewia.
PRASKIE OKO (Zygmuntowska 10) „Lord Jeff" i „Świecznik królewski".
REX (Długa 9): „Paweł i Gaweł".
RIALTO: „Przygoda we dwoje".
ROMA (Nowogrodzka 49): „Banita".
ROXY (Wolska 14): „Zapomniana melodia".
STYLOWY: „Panna Ewa".
SOKÓŁ (Marszałkowska 60): „Serce moje należy do ciebie" i „Straszny Dwór".
SORENTO (Krypska 34): „Granica" i „Pięcioraczki".
STUDIO: „Dama z portretu".
ŚWIATOWID: „Ukochany".
SFINKS (Senatorska 29): „Dr. Murek".
SYRENA (Inżynierska 29): „Królowa przedmieścia" i „Halka".
ŚWIT (Nowy Świat 19): „Złotowłosa".
ŚWIAT (Żoliborz): „Zaza" i „Cnotliwa Zuzanna".
TON (Puławska 39): „Królewna śnieżka".
UCIECHA (Złota 72). „List polecający".
UNIA (Dzika 9): „Gehenna" i rewia

RIGOLETTO ALEKSANDRA BAŁABANA

Ostatni występ znakomitego gościa w operze Verdiego „Rigoletto", będzie zarazem ostatnim wykonaniem tej opery w bieżącym sezonie.

Świetna kreacja aktorsko - wokalna Aleksandra Bałabana, budząca niekłamany zachwyt na największych scenach świata, ostatnio w Mediolańskiej „Scali" — otworzyła mu wrota do „Metropolitain - House' w Nowym Yorku. Pozostałą obsadę tworzą B. Kostrzewska, Salecki i Poreda. Dyr. Tyllia.

Redaktor MIECZYSŁAW NIEDZIAŁKOWSKI

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo - Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7.